

HAILUODON KUNTA

TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA

2027 – 2028

TALOUSARVION KÄSITTELY

Kunnanvaltuusto 16.12.2025

Kunnanhallitus 2.12.2025 § 222

Kunnanhallitus 8.12.2025 § 237

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 15.10.2025 § 89

Rakennetun ympäristön lautakunta 16.10.2025 § 27, 13.11.2025 § 36

Viranomaislautakunta 20.10.2025 § 33, 17.11.2025 § 41

Sisällysluettelo

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025	
1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	
1.3 Vaalit	
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa	
1.5 Väestö	
1.6 Työpaikat ja työllisyys	
1.7 Yhdyskuntarakentaminen	
1.8 Henkilöstö	
1.9 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	

2 KUNTASTRATEGIA.....	16
-----------------------	----

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ.....	17
---	----

4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS.....	18
4.1 Maksut ja taksat	
4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat	

KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5 KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA	22
5.1 Määrärahojen sitovuus	
5.2 Toimielinten toiminta ja talous	
5.3 Konserni- ja elinvoimapaalvelut	
5.4 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	

6 TULOSLASKELMA	48
-----------------------	----

7 INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA

7.1 Investoinnit.....	53
8 Rahoituslaskelma.....	56

TYTÄRYHTEISÖT

9 Hailuodon Vesihuolto Oy	59
---------------------------------	----

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2026

Hailuodon hyvä tulevaisuus on juuri vuonna 2026 monin tavoin käsissämme. Vaikka alhainen väestökehitys, kunta- ja kansantalouden haastava tilanne sekä talouspolitiikan ja maailmanpolitiikan epävarmuus heijastuvat myös meille Hailuotoon.

Eri tutkimuslaitosten positiiviset ennusteet tulevasta vahvistavat kuitenkin uskoa parempaan. MDI:n väestöennuste 2050 kuvaa Hailuodon tulevaisuusvaihtoehtoja; kunnan asukasluku voi mallinnuksesta riippuen joko kasvaa lähes kolmanneksella 1163 asukkaaseen tai pienentyä 25 prosentilla 689 asukkaaseen vuoteen 2050 mennessä. Tällä hetkellä Hailuodossa on 916 asukasta.

Kiinteä yhteys valmistuu ensi vuoden 2026 syksyyn mennessä, ja Hailuodontien parantamisen hankkeet etenevät. Uusia kaavahankkeita on myös vireillä. Kuluneen vuoden lisääntyneet yhteydenotot ja toimeliaisuus elinkeinosektorilla puolestaan antavat meille erinomaista signaalia paremman kehityksen vaihtoehdosta.

Paras mahdollinen toteutuu työllä – ja sen toteutumiseksi, teemme töitä yhdessä!

Edellytykset tulevaisuuden tekemiselle ovat siis olemassa talouden tiukasta tilanteesta huolimatta. Vuoden 2026 talousarvio on laadittu tiukoin reunaehdoin ja käyttötaloutta sopeuttaen. Talousarvion tulos jää monen muun kunnan tapaan ja viime vuosista poiketen alijäämäiseksi (-270 334 €), vuosikate ei kata poistoja. Kunnan investoinnit ovat maltillisia, mutta tulevaisuutta luovia mm. Keskustan ja Marjaniemen Nokan asemakaava-alueiden kunnallistekniikka suunnittelu ja rakentaminen ja koulukeskuksen huoltomaalaukset.

Työllisyystilanne ei ole Hailuodossa heikentynyt niin voimakkaasti kuten monessa muussa Pohjois-Pohjanmaan kunnassa (työttömyys%; 6,0%-15,8%, maakunnan ka. 13,8%). Hailuodon työttömyysaste on 10,5%.

Hailuodon elinkeinoja, työllisyyttä sekä kunnan ja elinkeinotoimijoiden yhteistyötä vahvistetaan heti alkuvuodesta toimintansa aloittavalla elinkeinoneuvostolla. Vahva alkutuotanto ja kehittyvä matkailu ovat edelleen Hailuodon kivijalka. Rakentamisen nousu voi meidät iloisesti yllättää jatkossa.

Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvu sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat vuoden 2026 tavoitteiden ja käytännön toimien ydintä.

Hyvinvoiva työyhteisö ja henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on yksi keskeinen kunnan sisäisen kehittämisen painopiste. Kunnan toimintakokonaisuuden kehittämisessä painotetaan organisaatiokulttuurin uudistamista sekä työprosessien laatua ja tehokkuutta.

Talous- ja toimintasuunnitelmakauden 2026-2028 kuntavuodet tulevat pitämään sisällään nousuja ja laskuja.

Hailuoto on yhteisöllinen, luova ja uudistuva kunta. Hyvä tulevaisuus tehdään pitkäjänteisellä työllä – yhdessä, ja joka päivä!

Hailuodossa 28.11.2025

Maarit Alikoski
Kunnanjohtaja

1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouden epävarmuus on kuitenkin kotimaassa ohjannut toistaiseksi lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen.

Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla. Odotusten ja ennakkotietojen vastaisesti Suomen talous ei enää supistunutkaan viime vuonna, vaan kasvoi 0,4 prosenttia.

Taloukskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit. Taloukskasvun kannalta on suotuisaa, että EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja tehdyt tullisopimukset joka tapauksessa vähentävät epävarmuutta. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin.

Vuonna 2025 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,0 prosenttia, 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Julkisyhteisöt yhteensä

Julkisyhteisöjen vuosi 2024 oli heikko. Tänä vuonna alijäämä paranee hieman sopeutustoimien ja vetämänä, vaikka suuret puolustushankinnat kasvattavat menoja. Vuonna 2026 alijäämä kohenee 3,6 prosenttiin. Suuret puolustushankinnat rasittavat menoja lisää myös vuosikymmenen lopulla. Alijäämä jää koko ennustekaudella suuremmaksi kuin 3 % suhteessa BKT:hen. Velkasuhde harppaa tänä vuonna lähelle 87 prosenttia, vakiintuu hetkellisesti vaalikauden taitteessa reiluun 88 prosenttiin, jonka jälkeen se kääntyy maltilliseen kasvuun. Vuonna 2029 velkasuhde on piirun verran yli 90 prosenttia.

Valtionhallinto

Vuonna 2025 valtionhallinnon taloustilanne heikkenee, vaikka hallitus tekee sekä veronkorotuksia että menosäästöjä rahoitusaseman parantamiseksi. Menojen nopea kasvu johtuu erityisesti hyvinvointialueiden rahoituksen kasvusta ja lisääntyneistä puolustusmenoista. Vuosina 2026–2027 veronkevennykset hidastavat verotulojen kasvua. Samaan aikaan korkomenot kasvavat johtuen sekä korkeammasta korkotasosta että kasvaneesta velasta. Menojen kasvu ensi vuonna on hidasta. Vaikka valtion taloudellinen asema kohenee kuluvasta vuodesta, se pysyy edelleen syvästi alijäämäisenä.

Kuntahallinto

Kuntahallinnon alijäämä syvenee viime vuodesta 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen johtuen kulutusmenojen ja investointien kasvusta sekä heikosta verotulokehityksestä. Kulutusmenoja kiihdyttävät erityisesti palkkaratkaisuista johtuvat henkilöstömenot sekä kuntien laajentuneet tehtävät. Alijäämä supistuu ennustejakson lopulla hieman, mutta kuntien tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menopaineita.

Kuntahallinnon rahoitusasema oli viime vuonna noin 900 miljoonaa alijäämäinen, pienentyen hieman edellisvuodesta. Valtionosuudet vähenivät muun muassa sote-siirtolaskelman tarkistuksen ja indeksisäästöjen vuoksi, mutta erityisesti verotulojen vahva kehitys ja kulutusmenojen kasvun hidastuminen tukivat samanaikaisesti kuntien taloutta. Kuntahallinnon rahoitusjäämä suhteessa BKT:hen heikkenee kuitenkin -0,6 prosenttiin vuonna 2025.

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5-0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntatalouden tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi kulutusmenojen kasvu sekä valtionapuihin tehtävät leikkaukset. Kulutus-

menot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen nousun vuoksi. Sovitut palkkaratkaisut nostavat työvoimakustannuksia 2,8 % vuonna 2025, 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028.

Hintojen kasvun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa vuonna 2025, sillä alkuvuodesta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus siirsi kuntien vastuulle työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisen ja laajensi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen. Kuntien työttömyysetuuksien rahoitusmenoja on nostettu ennusteessa vuoden alku puoliskon kertymien perusteella.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Ennustejaksolla palvelutarpeen laskua on kuitenkin hieman loivennettu, sillä palveluiden järjestämisen kustannukset eivät alene samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste sekä erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Kuntien investoinnit pysyvät kokonaisuutena korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäköymät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, ja ne koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, yhteisö- ja kaivosmineraaliverosta. Vuonna 2025 kuntien kokonaisverotulot kasvavat vain 0,7 prosenttia erityisesti kunnallisveron heikon kehityksen ja yhteisöverotuottojen supistumisen takia. Kokonaisverotulojen kasvu kuitenkin kiihtyy 5,8 prosenttiin vuonna 2026 ja on keskimäärin 3,8 prosenttia vuosina 2027–2029.

Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvavat kuluvana vuonna TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien tehtävien ja rahoitusvastuun laajentuessa. Valtionosuuksien kasvu jää kuitenkin siirtyneiden tehtävien kustannusten kasvua pienemmäksi, sillä valtionosuuksiin tehdään samanaikaisesti leikkauksia. Vuonna 2026 valtion tulonsiirrot kuntahallinnolle laskevat ennen kaikkea hallituksen peruspalveluiden valtionosuuksiin kohdentamien vähennysten vuoksi. Kun valtionosuuksiin jo aiemmin kohdennetut määräaikaisten leikkaukset päättyvät vuoden 2027 jälkeen, nousevat valtion tulonsiirrot kuntahallinnolle. Verorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan kuntahallinnon tulojen ja menojen välistä epätasapainoa, vaikka kuntahallinnon alijäämän arvioidaan supistuvan ennustejakson lopulla 0,4 prosenttiin.

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkoja säästötoimia tulevina vuosina, sillä palvelut ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Kuntahallinnon alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina. Ennusteeseen sisältyy riskejä molempiin suuntiin. Kehitysarviossa on oletettu, että sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleenneuvotteluiden tulokset heikentävät kuntien vuokratuloja 150 milj. eurolla vuodesta 2026 alkaen.

Arvioita suuremmat sote-kiinteistöjen vuokranmenetykset voivat vaikuttaa kuntahallinnon kulutusmenojen hintakehitykseen ja heikentää kuntien tilannetta. Lisäksi ennusteeseen on sisällytetty kuntien ja kuntayhtymien omia pysyviä sopeutustoimia 150 milj. euroa vuodelle 2025. Kuntien omat sopeutustoimet voivat kuitenkin vahvistaa rahoitusasemaa ennustettua enemmän, mikäli palveluverkkoa tai henkilöstömenoja onnistutaan sopeuttamaan oletettua enemmän. Toisaalta sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Hyvinvointialuehallinto

Hyvinvointialueet olivat edelleen alijäämäisiä viime vuonna, mutta menojen kasvu hidastui normaalitasolle. Hyvinvointialueiden menokehitys hidastuu yhä tänä vuonna ja valtion rahoitus kasvaa. Alueiden rahoitusasema pysyy likimain tasapainossa vuoteen 2027 saakka.

Hailuodon kunnan talous

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara arvioidaan taloussuunnitelmien, toteutuneiden tilinpäätösten ja valtionvarainministeriön laskelmiin perustuen.

Talousarvion valmistelu perustuu toteutuneiden sekä tiedossa ja voimassa olevien sopimusten perusteella laadittuun mahdollisimman tarkkaan arvioon vuoden 2026 kustannuksista. Talouden raamin ja talousarvion 2026 laadinnan tavoitteeksi asetettiin nollatulos. Sopeutuksesta huolimatta talousarvion tulos on -270 334 €, ja poistoeron jälkeen alijäämä -182 007 €. Talousarvion 2026 vuosikate on 161 800 €.

Henkilöstömenojen 2026 osalta on varauduttu virka- ja työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin. Käyttötalouden menoja on sopeutettu raamiin talousarvion laadinnan edetessä. Kunnan tulovero% pysytetään samana kuin vuonna 2025 8,9%, samoin kiinteistöverot (Kv 11.11.2025 § 58).

Kunnan toiminnan painopiste talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella 2026-2028 on maapolitiikan osalta kaavoituksessa, jonka käytännön toimenpiteillä mahdollistetaan asukasmäärän ja elinkeinojen kasvu. Tuloksiin johtava asuntotutannon edistäminen ja asukashankinta on kunnan yhteinen kärkitehtävä. Toinen kuntatason strateginen painopiste on asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Talousarvion 2026 investointien menoesitys on 425 000 €, investointiavustukset -5800 €. Investoinnit on priorisoitu. Oikein kohdennetuilla investoinneilla edistetään ja ylläpidetään valittujen elinvoimatavoitteiden toteutumista käytännössä. Investoinneista tärkeimmät ovat Keskustan asemakaavan (vaihe I) ja Marjaniemen Nokan asemakaava-alueiden kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen. Investoinnit rahoitetaan vuonna 2026 kunnan kassavaroista. Tarvittaessa käytetään Hailuodon kunnan Kuntarahoituksen Kuntatodistusohjelmaa (lyhytaikaisen luoton limiitti 500 000 €)

1.3 Vaalit 2026

Vuonna 2026 ei järjestetä alue-, kunta, kansallisia tai EU-vaaleja.

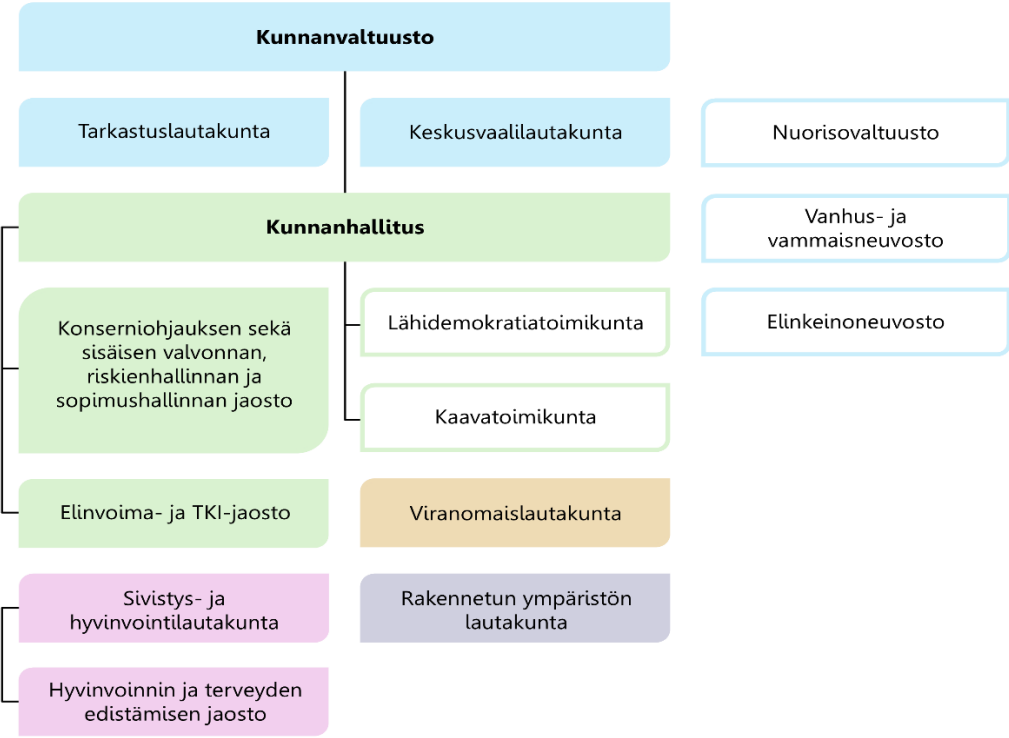
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa

Luottamushenkilöhallinnon toimikausi on 1.6.2025-31.5.2029. Valtuutettujen lukumäärä valtuustokaudella on 15 valtuutettua. Hailuodon kuntavaaleissa 13.4.2025 valittu kunnanvaltuusto 2025-2029 alla:

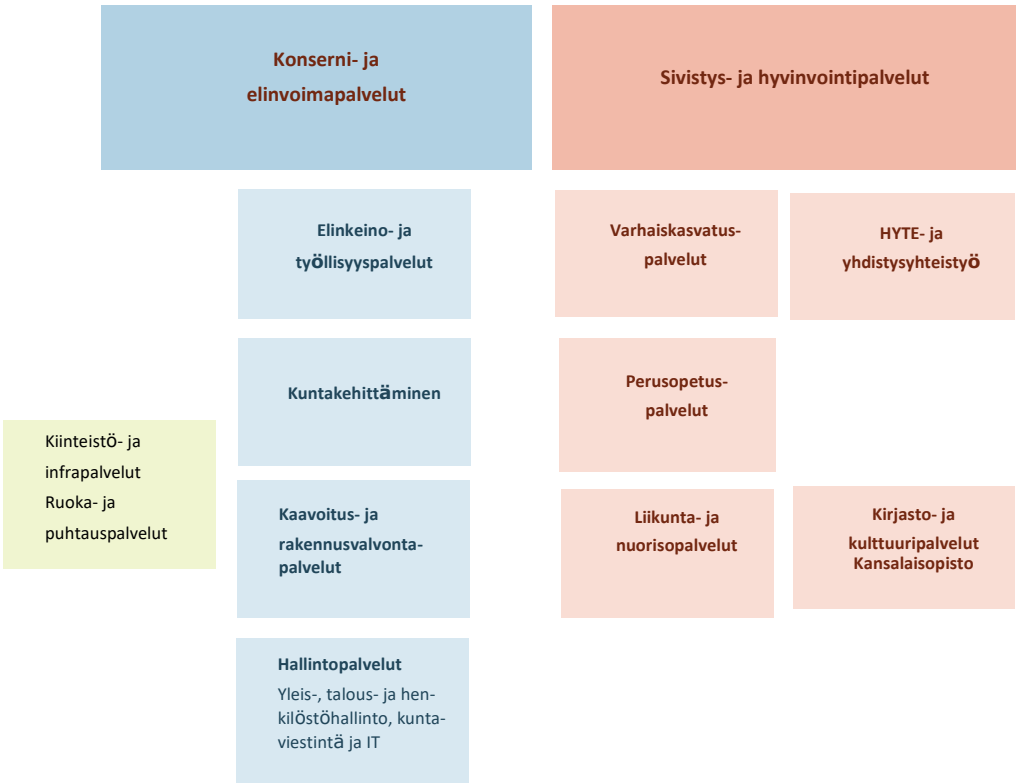
Kartimo-Pramila Sirpa
Kujala Susanna
Laurila Tiina
Luoma-aho Leena
Mild Keijo
Parrila Maarit
Rantasuo Pirkko
Ronkainen Katri
Sauvola Kaarina
Sauvola Riku
Siekinen Teija
Sipola Eija
Tuhkanen Kari
Vuotikka Marita
Vähämetsä Arto

Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin kunnanvaltuuston päätöksellä 12.6.2025 § 24 Teija Siekinen. Varapuheenjohtajiksi valittiin Maarit Parrila (1. vpj.) ja Pirkko Rantasuo (2. vpj.).

Kunnan johtoryhmään kuuluvat: kunnanjohtaja Maarit Alikoski, päiväkodinjohtaja Timo Viitanen, rehtori Jukka Kodis, tekninen johtaja Markku Maikkola (11/2025 saakka), kiinteistöpäällikkö Petri Kallioniemi, vapaa-aikasihteeri Petri Partala ja henkilöstön edustaja Jere Kangas.



Kuva 1. Hailuodon kunnan toimielinorganisaatio 1.1.2024



Kuva2. Hailuodon kunnan palveluorganisaatio 1.6.2025

1.5 Väestö

Hailuodon väestötietojen toteuma ja ennusteet on kuvattu laajasti FCG:n ja kunnan kehittämishankkeen 5-9/2024 sekä USO8 Hailuoto 2025-2026 erillisissä väestötietoaineistoissa. Aineistot on käsitelty kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen hankekoulutuksissa ja -tilaisuuksissa.

Hailuodon kunnan vuoden 2025 väestökehityksen ennakkotieto 2025Q3 on 916 (2024Q3 932, 2023Q3 951).

Väestöennuste vuodelle 2025 on (luonnollinen väestönlisäys) -13.

Väestöennuste 2026 Hailuoto:

- syntyneet 3
- kuolleet 17
- luonnollinen väestön lisäys -14 (*Tilastokeskus*)

1.6 Työpaikat ja työllisyys

Elinkeinpolitiikan tavoitteellinen kehittäminen on kunnan strateginen painopistealue. Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on kuvattu valtuustotason tavoitteissa sekä palvelualueiden käyttötalousosassa.

Vuonna lokakuu 2025 mennessä Hailuodossa on perustettu (2) uutta yritystä. Yritystoiminnan neuvontapahtumiin osallistuminen on Hailuodon osalta aktivoitunut. Hailuodon kunta on Oulun seudun Uusyrityskeskukseen jäsen; yhdistyksen yritystoimintaa edistävästä koulutuksista ym. kehittämismahdollisuuksista tiedotetaan Hailuodossa säännöllisesti osana kuntaviestintää.

Työllisyys

Pohjois-Pohjanmaalla oli lokakuun lopussa noin 23 100 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 300 henkeä (+6 %) enemmän kuin vuosi sitten. Syyskuusta työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi noin 700 henkilöllä. Työnantajilla ei ole merkittävää tarvetta tai mahdollisuutta rekrytoida, ja tämä näkyy alhaisena työpaikkatarjontana verrattuna aiempaan. Maakunnan työttömyysaste (11,8 %) oli lokakuussa valtakunnan seitsemänneksi korkein. Työttömyysaste vaihtelee maakunnan sisällä: seuduittain tarkasteltuna maakunnan alhaisin työttömyysaste oli Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa (8,7 %) ja korkein Oulunkaaren seutukunnassa (13,7 %). Kunnista matalin työttömyysaste oli Limingassa (6,0 %) ja korkein Pudasjärvellä (15,8 %). Oulun työttömyysaste oli 13,4 prosenttia. Hailuodon työttömyysaste oli lokakuussa 10,5%.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi koko maakunnassa. Vähintään vuoden työttömänä olleiden määrä on jatkanut kasvua. Lokakuussa heitä oli noin 10 000, mikä on 1 600 enemmän kuin vuotta aiemmin ja 100 enemmän kuin syyskuussa. Yli kaksi vuotta työttömänä olleita oli 5 300. Määrä on kasvanut 900 henkilöllä edellisvuodesta. Kaikista Pohjois-Pohjanmaan työttömistä työnhakijoista pitkäaikaistyöttömiä oli 43 prosenttia.

Lokakuussa uusien työpaikkojen määrä laski – eniten tarjontaa palvelualoilla. Lokakuun aikana kuntien työllisyyspalveluihin ilmoitettiin avoimeksi noin 1 880 uutta työpaikkaa, mikä on 110 paikkaa vähemmän kuin vuosi sitten ja 170 paikkaa vähemmän kuin syyskuussa. Hailuodossa avoimien työpaikkojen määrä lokakuussa 2025 oli 0.

TE-palvelujen järjestäminen siirtyi kunnille 1.1.2025. Valtioneuvosto vahvisti 22.2.2024 Suomen työllisyysalueet. Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrvävä, Utajärvi ja Vaala. Työllisyysalueen johtamisesta ja on sovittu kuntien hyväksymässä, 11.9.2023 päivättyssä yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoimintasopimus on kuntalain (410/2015) 52 §:n mukainen julkisoikeudellinen sopimus yhteisestä toimielimestä.

Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvien vastuukunta Oulun ja kunnan välillä toteutetaan sopimusta, jonka tarkoituksena on sopia sopijapuolten kesken yhteistoimintasopimuksessa mainitusta palveluiden tuottamisesta Hailuodon kunnalle (Kh 19.11.2024 § 253)

Hailuodon kunnan asukasmäärä ja työnhakijoiden määrä huomioiden palvelun tuottamiseen varataan 0.3 HTV:tä omavalmentajan tehtävästä. Työajan määrää tarkistetaan ja sopimusta päivitetään, mikäli työnhakijamäärä ja laatu merkittävästi muuttuvat.

Vastuukunta veloittaa Hailuodon kunnalle tuottamansa palvelun alkaen 1.1.2025 toistaiseksi. Vastuukunta Oulu tuottaa palvelun yhteistyössä Hailuodon kunnan kanssa.

TE-tehtävien hoitamiseksi työllisyysalueen osapuolten välille on perustettu yhteinen toimielin, Oulun seudun työllisyysjaosto.

1.7 Yhdyskuntarakentaminen

Yhdyskuntarakentaminen

Hailuodon strateginen yleiskaava 2030 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 13.11.2019 § 40. Maankäytön jatkosuunnittelu ja toteuttaminen perustuu Hailuoto 2023–2025 kuntastrategiaan (Kv 21.12.2022 § 76). Maapoliittisen ohjelman päivitys on toteutettu. Marjaniemen Nokan asemakaavan muutos ja laajennus on kuulutettu lainvoimaiseksi ja kaava-alueelle ollaan laatimassa toteuttamissuunnitelmaa. Kaavamuutos sisältää uuden käyttöveden pumppaamon rakentamisen turvaamaan vesihuollon palveluita.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Tilastokeskuksen vuosien 2023–2024 julkaisemien kuntien avainlukujen mukaan Hailuodon väkiluku oli 927 ja taajama-aste 54,2 %. Asuntokuntien lukumäärä oli 487 kpl, joista rivi- ja pientaloissa asui 97,3 %. Vuokra-asunnoissa asuntokunnista asui 13,6 %.

Asumisessa voidaan tarvita tukea, jolloin tuki järjestetään omatoimisesti tai hyvinvointialueen järjestämänä. Palveluasumista järjestetään Saarenkartanon palvelutalossa, jossa asukkailla on oma huoneisto. Palveluasumisesta on vastannut 1.1.2023 alkaen hyvinvointialue Pohde.

Keskusta AK / Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys

Alkuperäinen Kirkonkylän rakennuskaava on hyväksytty valtuustossa 30.6.1999. Kunnan tavoitteena on asemakaavan päivityksellä

- lisätä vakituisen asumisen rakennuspaikkoja
- tiivistää kylärakennetta
- tarkistaa kaavan ajanmukaisuus
- tarkistaa kaavamääräysten ja toteutuneen rakentamisen yhteensopivuus.

Suunnittelualueella on voimassa Hailuodon strateginen yleiskaava, Peltokuusikon osayleiskaava sekä Kirkonkylän rakennuskaava. Kaavahankkeen maankäytöllisinä kehittämissisältöinä ovat vakituinen ja vapaa-ajan asuminen, matkailu ja virkistys, sekä liikenne ja elinkeinot.

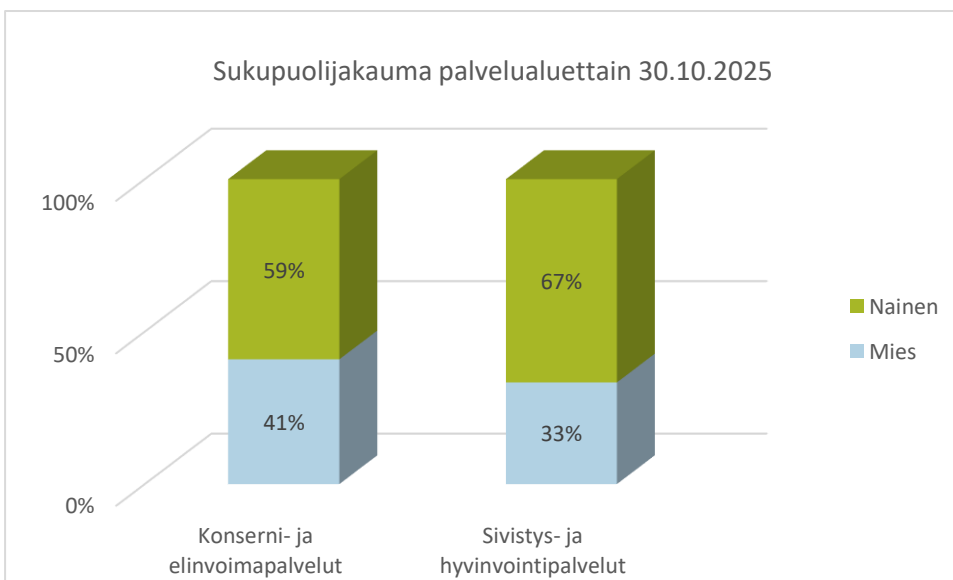
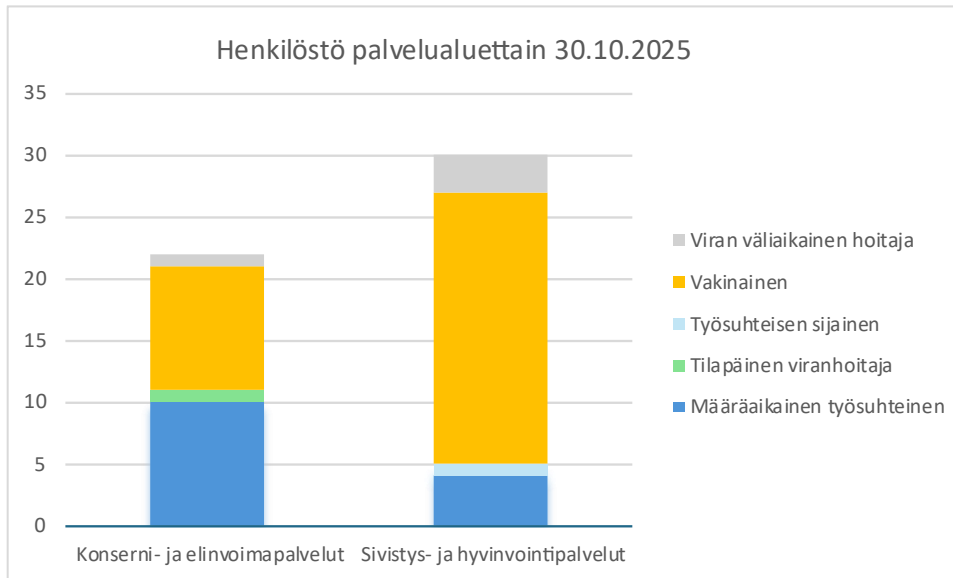
Keskusta AK, asemakaavan päivityksen ja laajennuksen kaavaehdotus on ollut nähtäville mielipiteiden esittämistä varten 9.10.2025 – 10.11.2025 välisenä aikana.

Asuntotuotanto Valmistuneet uudet asunnot/ vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hailuoto	3	3	8	2	1	2

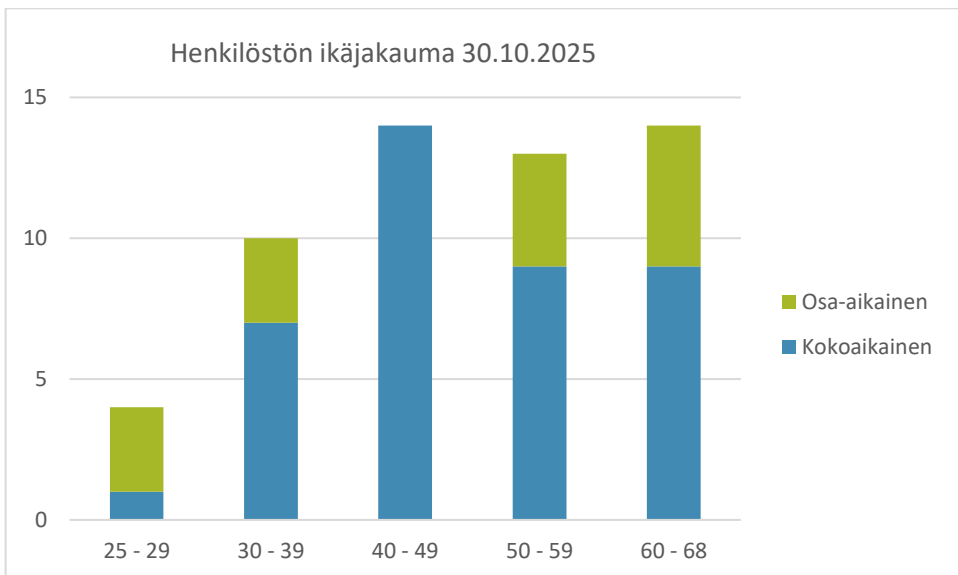
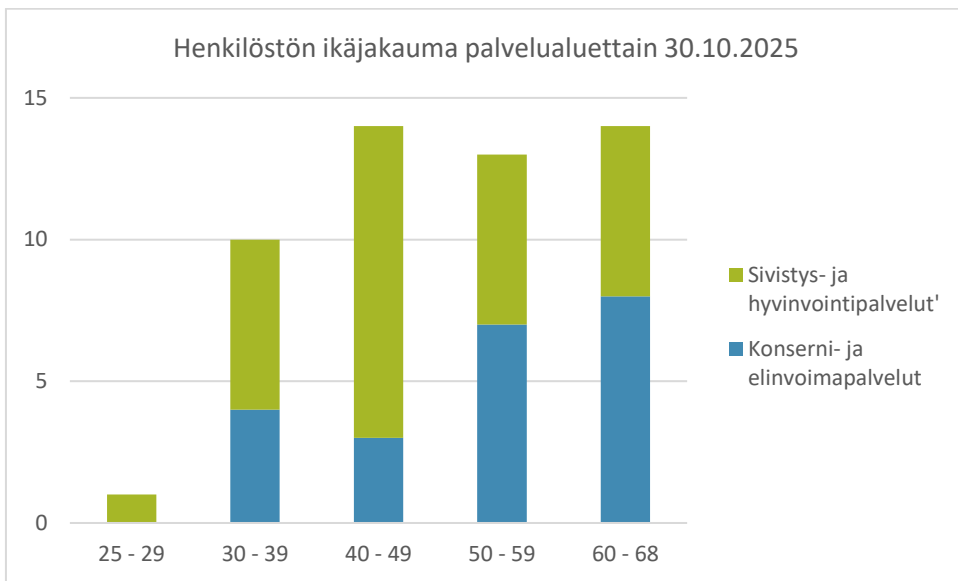
1.8 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 30.10.2025 oli 52 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelusuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön. Henkilöstöstä vakinaisia oli 32 henkilöä (61,5 %), joista suurin osa eli 18 oli työsuhteisista. Virkasuhteisia oli 14. Määräaikaississa työsuhteisissa henkilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektiluontoisessa työssä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 63,5 % ja suurin osa heistä työskentelee sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.



Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 30.10.2025 oli 50,0 vuotta (vuonna 2024 49,5 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 51,6 vuotta (vuonna 2024 50,7 vuotta).



Henkilöstömuutokset 2026

Uudet virat ja toimet

Ei uusia perustettavia virkoja tai toimia.

Henkilöstösuunnitelma 2026- 2028

Palvelualue	Henkilöstö 2026	Henkilöstö 2027	Henkilöstö 2028
Konserni- ja elinvoimapalvelut			
- vakinaiset	10	14	14
- määräaikaiset	5 (hallinto 3)		
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut			
- vakinaiset	22	22	22
- määräaikaiset	5	5	5

Koulutussuunnitelma 2026

Palvelualue	Arvioidut koulutus-päivät	Koulutuksen painopisteet
Konserni- ja elinvoimapalvelut	40 pv	Luottamushenkilöhallinnon ja johtavien viranhaltijoiden kuntajohtamisen ja -kehittämisen koulutukset (USO8-verkostohanke FCG) Organisaatiokulttuurin uudistaminen Johtamiskoulutus KuntaNet päivitykset Lupapiste koulutus Kiinteistöhoidon erikoiskoulutukset Alueellinen ravitsemuskoulutus Välinehuollon koulutus
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	30	Uudistetun oppimisen tuen koulutukset (koulu) Oppilashuolto ja moniammatillinen yhteistyö (koulu) Hallinto-ohjelmien koulutukset (Priimus, Wilma ja Kurre sekä dynasty) (koulu) Pedatiimien jatkaminen vaka-opettajien kanssa. Kokonaisvaltainen pedagogiikka koko talon kesken. Valssin käyttöönotto toimintojen kehittämisessä. Yksilöllisen tuen lisääminen. Valssin käyttöönotto käytäntöön Vesopäivät Vapaa-aikasihteerin koulutukset

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2026

Hailuodon kunnan henkilöstöpoliittiset linjaukset on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.11.2024 § 45:

Hailuodon kunta olemme me

- Kunnan järjestämisvastuulla olevat lakisääteiset palvelut tuotetaan kunnan toimintatapaa ja johtamista uudistamalla.
- Palvelut tuotetaan vaikuttavasti ja kustannustehokkuutta parantaen sekä omana tuotantona että ostopalveluina.
- Palvelujen ja toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on jatkuva.
- Henkilöstön työterveyshuoltoa kehitetään laadullisesti, ja luonnolliseksi osaksi johtamista.

Suunnittelukaudella 2026-2028 hyvinvoiva työyhteisö ja henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on yksi keskeinen kunnan painopistealue.

Hailuodon kuntastrategia päivitetään 2026. Päivitys käynnistyy osana Kuntaliiton ja FCG:n 2025-2026 USO8, Uuden sukupolven kuntaorganisaatiot -hanketta. Kunnan henkilöstöohjelma rakentuu päivitetyn kuntastregon pohjalle, ja siinä asetettavat tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit ohjaavat kunnan henkilöstöjohtamista koko kunnassa ja kaikilla tasoilla.

Kunnassa toimii työhyvinvointiryhmä. Työryhmän jäsenet on valittu kunnan työyhteisöjen henkilöstöstä. Hailuodon kunnan tyky-toimintamalli on työryhmän ja henkilöstön yhdessä työstämä.

Tyky-toiminnan kokonaisuus:

- 1) liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu Smartum, arvo 200 €/henkilö
- 2) työyksikön yhteinen tyky-tilaisuudet 50 €/työntekijä
- 3) kaikkien viranhaltijoiden ja työntekijöiden mahdollisuus käyttää työaikaan liikunnan harrastamiseen (1 h/vko). Työajan käyttö liikuntaan -malli räätälöidään käytännössä työyksiköihin sopivaksi. Lisäksi
- 4) Henkilöstön joululounas (koululla) ja joululahja

1.9 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointialue Pohde ja hyvinvointialueen kunnat jakavat vastuun hyvinvoinnin edistämisestä. Hyvinvointialueella on useita lakisääteisiä hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä, joilla Pohde edistää asukkaiden hyvinvointia hyvinvointialueella. Pohde myös koordinoi Pohjois-Pohjanmaan asukkaiden hyvinvointia edistävää yhteistyötä. Pohteen strategia ja järjestämissuunnitelma ohjaavat hyvinvointialueen hyvinvoinninedistämistyötä. Molemmat asiakirjat korostavat varhaista tukea, ennaltaehkäisyä ja omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä.

Kunnan rooli ja tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Strateginen yhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteistyö perustuu toimijoiden välisen strategisen yhteistyösopimuksen toteuttamiseen. Sopimus päivitetään 2026.

Sopimuksella määritellään toiminnan strategiset tavoitteet, mittarit ja työnjaon yhteistyön osa-alueilla:

- hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen,
- osallisuus ja järjestöyhteistyö,
- työllistymisen tukeminen,
- maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen,
- asuminen ja maankäyttö,
- sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyö,
- asiointiliikenne ja kuljetuspalvelut,
- tiedolla johtaminen,
- TKI-yhteistyö,
- yhteinen edunvalvonta ja strateginen suunnittelu,
- varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Kunnan palvelut ja toiminta

Elinvoimaisen Hailuodon edellytys on hyvinvoivat, ja omissa yhteisöissään hyvinvointia voimavarojensa puitteissa yhdessä edistävät kuntalaiset. Toimivat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät myös hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet on hyväksytty Hailuodon kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2025-2029 (Kv 11.11.2025)

Kaikenikäisiä asukkaita koskevat painopisteet

Omaehtoinen hyvinvoinnin edistäminen: liikkuminen, osallisuus, turvallinen asuminen- ja elinympäristö.

Luontolähtöinen hyvinvoinnin edistäminen.

Yhdistys- ja järjestötoiminnan tavoitteellinen kehittäminen.

Lapset ja nuoret; painopisteet

Lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistävän arjen hallinnan edistäminen.

Hyvinvointia ja osallisuutta edistävä vapaa-aika ja kaverisuhteet.

Koulu yhteisöllisenä kasvualustana mahdollistaa oppilaiden ihmisenä ja kansalaisena kasvun.

Nuoret aikuiset ja työikäiset; painopisteet

Heikoimmassa asemassa olevien tukeminen yhteistyössä yhteistyö- ja sidosryhmien kanssa.

Luomalla uutta työtä.

Sujuvan ja ihmisarvoisen arjen edistäminen.

Ikääntyneet; painopisteet

Yhteisöllisyys toteutuu arjen kohtaamisissa vapaa-ajalla ja kulttuuritoiminnoissa.

Luontolähtöisen hyvinvoinnin vahvistaminen.

Omaehtoisen psyykkisen ja fyysisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poliittisesta linjaamisesta ja ohjauksesta vastaa kunnanhallitus sekä sivistys- ja hyvinvointi lautakunta. Lautakunnan alaisuudessa toimii lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto.

Kunnan kumppaneita hyvinvoinnin edistämisessä ovat vapaaehtoiset, yhteisöt, järjestöt, yritykset ja seurakunnat. Kunta tukee kunnan alueella toimivia yhteisöllisyyttä, kuntalaisten hyvinvointia ja elinvoimaa edistäviä yhteisöjä ja järjestöjä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on laaja. Se koskee koko kuntaorganisaatiota, sisältäen paljon moniammatillista ja monialaista yhteistyötä. Toiminta suunnitellaan, toteutetaan, arvioidaan ja raportoidaan Hailuodon kunnan laajaan hyvinvointikertomukseen ja hyvinvointisuunnitelmaan perustuen. Suunnitelma perustuu Pohteen hyvinvointisuunnitelman yhdessä hyväksyttyihin linjauksiin ja painopisteisiin. Kunnat toteuttavat kuntakohtaisia hyvinvointisuunnitelmiaan resurssiansa puitteissa.

2 KUNTASTRATEGIA

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; 4) omistajapolitiikka; 5) henkilöstöpolitiikka; 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteuttamisen arviointi ja seuranta (KunL 410/2015 § 37). Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään Kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Hailuodon kunnan toimintatapa on ollut arvioia päivitystarve vuosittain.

Hailuodon kuntastrategia

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 18.9.2019 § 32 ja 13.11.2019 § 46.

Kuntastrategian strategiset valinnat, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on päivitetty valtuuston päätöksellä 21.12.2022 § 76. Painopisteiden päivitys 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.11.2024 § 45.

Hailuodon kunnan visio on: "Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto"

Kuntastrategian painopisteet vuodelle 2025 ovat olleet (Kv 12.11.2024 § 45):

1. Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka
2. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategian käytännön toteuttaminen on kytketty osaksi Hailuodon kunnan vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta. Kuntastrategian painopisteille on määritelty talousarviotavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sekä vastuutahot. Seuranta on jatkuvaa ja tapahtuu osana hallintosäännön mukaista toiminnan ja talouden raportointia.

Strategiset valinnat ohjaavat kunnan perustehtävien toteuttamista, yhdessä tekemistä sekä kumppanuuksien kehittämistä ja verkottumista.

Strategian toteuttaminen tapahtuu palvelualuearajat ylittäen, moniammatillisesti ja monialaisesti.

Tavoitemittaristo sisältyy strategiakauden talousarvioihin. Mittaaminen ja seuranta on osa talousarvioprosessia.

Kuntastrategia päivitetään vuoden 2026 aikana. Päivitysprosessi on osa USO8 -hankkeen Hailuodon kunnan toteuttamista.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset osana kuntastrategiaa

Kuntastrategiaan on sisällytetty kohtaan Kunnan toimintatapa henkilöstöpoliittiset linjaukset:

Hailuodon kunta olemme me

- Kunnan järjestämisvastuulla olevat lakisääteiset palvelut tuotetaan kunnan toimintatapaa ja johtamista uudistamalla.
- Palvelut tuotetaan vaikuttavasti ja kustannustehokkuutta parantaen sekä omana tuotantona että ostopalveluina.
- Palvelujen ja toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on jatkuvaa.
- Henkilöstön työterveyshuoltoa kehitetään laadullisesti, ja luonnolliseksi osaksi johtamista.

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KunL 410/2015 § 14 §). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto -konserni Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus - %
Tytäryhteisöt:		
Hailuodon Vesihuolto Oy	Hailuoto	100
Kuntayhtymät:		
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,40

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet	TP2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS2028
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle, krt/v		2	2	2	2
Konsernin omavaraisuusaste, %	62	50	62	62	62
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	74	50	50	50	50
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä valtuustolle/kunnanhallitukselle/krt/v		4	2	2	2

Tytäryhtiö Hailuodon Vesihuolto Oy:n tavoitteet 2026

Konserniohjauksen sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan jaosto 19.11.2025 päätti Hailuodon Vesihuolto Oy:n vuoden 2026 tavoitteiksi:

Talous

Yhtiön tulee tavoitella vähintään nollatulosta vuonna 2026.

Raportointi

Yhtiö raportoi talouden ja toiminnan sekä riskienhallinnan toteumasta kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle kaksi (2) krt vuodessa.

Huoltosuunnitelma

Yhtiölle laaditaan kirjallinen, korjausvelka-arvion sisältävä käyttö- ja jätevesijärjestelmän huoltosuunnitelma. Suunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana. Huoltosuunnitelma tulee olla vuoden kestävässä rotaatiomuodossa sisältäen kaikki systeemin komponentit verkostoineen. Rotaation aloitus aina kalenterivuoden alkaessa.

Yhtiön hallituksen ja kunnanhallituksen yhteiset tilannekuvapalaveri

Toteutetaan 1-2 krt vuodessa yhtiön hallituksen ja kunnanhallituksen yhteinen tilannekuvapalaveri.

Tavoitteeksi päätettiin myös tarkastuslautakunnan tilinpäätös 2024 suositukseen perustuen; yhtiön poistosuunnitelman laadinta ennen yhtiön vuoden 2025 tilinpäätöstä.

4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkenään korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Talousarvion yleiset perusteet ovat informaatiota, jotka eivät ole sitovia eriä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan uusi toimielinorganisaatio astui voimaan 1.1.2024. Kunnan uusi palveluorganisaatio vahvistettiin osana kunnan hallintosääntöä 1.6.2025 (Kv 27.5.2025 § 23).

Uudistuksen myötä talousarvion sitovuus- ja raportointitaso on toimielintaso (ennen palvelualue-taso).

Hailuodon kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

1. Kunnanvaltuusto
2. Tarkastuslautakunta
3. Keskusvaalilautakunta
4. Viranomaislautakunta
5. Kunnanhallitus
6. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
7. Rakennetun ympäristön lautakunta

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat seuraavat:

1. Kunnanvaltuusto
2. Tarkastuslautakunta
3. Keskusvaalilautakunta
4. Viranomaislautakunta
5. Kunnanhallitus
6. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
7. Rakennetun ympäristön lautakunta

Kunnanhallitusta, sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa, rakennetun ympäristön lautakuntaa ja viranomaislautakuntaa sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut bruttoperiaatteen mukaisesti. Konserni- ja elinvoimapalveluissa sekä sivistys- ja hyvinvointipalveluissa henkilöstö- ja henkilösivukulut ovat sitovia omina erinään.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanhallituksen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omana bruttoperiaatteen mukaan.

Päiväkodinjohtajaa ja rehtoria sitovat hallintosäännön 2025 tehtävien ja ratkaisuvallan mukaisesti ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omana bruttoperiaatteen mukaisesti.

Teknistä johtajaa tai väliaikaista ko vastuualueen viranhoitajaa sitoo hallintosäännön 2025 tehtävien ja ratkaisuvallan mukaisesti ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omana bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanhallituksen palvelujen sisällä. Päiväkodinjohtaja ja rehtori päättävät talousarviomuutoksista sivistys- ja hyvinvointilautakunnan palvelujen sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä palvelualueiden sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysi kate palvelualueen sisältä. Palvelualueiden talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Kehittämistoiminta

Kunnanhallituksen, toimialalautakunnan ja rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia. Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi

4.1 Maksut ja taksat

Talousarvio 2026 sisältää päivitettyt maksujen ja taksojen päätökset (Kh 2.12.2025 § 235)

Konserni- ja elinvoimapalvelut

Hallintopalvelut

Kuntien tietojen luovuttamisesta perittävät maksut

Julkisten asiakirjojen tiedonsaannin lähtökohta on maksuttomuus, kun

- asiakirjasta annetaan tietoja suullisesti
- asiakirja annetaan viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi
- sähköisesti tallennettu asiakirja lähetetään sähköpostitse
- asiakirjan antaminen kuuluu viranomaisen velvollisuuksien piiriin (HL 8§, 34§).

Mikäli tietopyyntö aiheuttaa laajuuteensa ja työmääränsä vuoksi ylimääräisiä kustannuksia, on kunnalla oikeus periä näitä kustannuksia tiedon pyytäjältä. Kuntien tietopyynnöissä huomioidaan julkisuuslain 34 § maksusäännökset. Julkisuuslaki ei velvoita viranomaisia laatimaan pyynnöstä selvityksiä eikä yhdistelemään tietoja.

Asiakirjat

Yksilöidyt tiedonhau (alv. 0%)

- normaali (työtä alle 2 h) 35€
- vaativa (työtä 2-5 h) 70€
- erittäin vaativa (työtä yli 5 h) 140€

Palveluhinnan lisäksi veloitetaan asiakkaalta 0,50 €/kopioitu sivu

Muut asiakirjat ja säännöt (sis. alv 24%)

pyynnöstä annettavat todistukset 35 €

Tilavuokrat / Kunnantalo

Luotosali (40 henkeä)

20€/h, 100€ klo 9-16 (7h), 125€/vrk, 200€/vkl pe klo 16:00 – su klo 16:00. Lisätunnit sovittaessa hinnaston mukaan.

Luototupa

20€/h, 110€/vrk (la tai su klo 9-21), 175€/vkl pe klo 16:00 – su klo 16:00. Lisätunnit sovittaessa hinnaston mukaan.

Loisto-neuvottelutila (7)

25€ arkipäivä klo 8-16, 60€ ma-pe/ 5 arkipäivää

Kummeli-neuvottelutila (3)

15€ arkipäivä klo 8-16, 50€ ma-pe/ 5 arkipäivää

Kuntatiedote

- A4-sivu 95,64 € -> 100 €
- 1/2 sivua 63,77 € -> 65 €
- 1/4 sivua 42,51 € -> 45 €
- 1/8 sivua 25,50 € -> 30 €

Hailuotolaisille yhdistyksille ja järjestöille Kuntatiedotteessa ilmoittaminen on maksutonta.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen palveluhinnasto ja rakennusvalvonnan taksat

Kunnanvaltuusto 21.2.2023. Taksa tullut voimaan 1.5.2023

Kunnanhallitus 8.9.2020 § 199; kaukolämmön hinnan indeksikorotukset alkaen vuodesta 2024–2025. Kunnanvaltuusto 21.2.2023. Taksa tullut voimaan 01.05.2023.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 14.5.2025 § 36; varhaiskasvatusmaksujen poistaminen Hailuodon kunnan järjestämisvastuulla olevasta varhaiskasvatuspalvelusta

Tilavuokrat; ei korotuksia vuodelle 2026.

4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt testamentti- ja lahjoitusvaroja koskevat periaatteet 15.11.2022 § 62.

Alla lueteltuja Hailuodon kunnan testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään 1) budjettirahoitteisena sekä 2) avustuksina kunnan museotoimintaan, opiskelijoiden stipendeihin ja kulttuurillista, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia edistävään toimintaan:

- Stipendivarat Eino Sipilä ja Helvi Hakulinen-Sipilä
- Sisko Saranivan museovarot
- J.L. Suomelan julkaisuvarat
- Aino ja Matti Hällin kulttuurivarat
- Linda Kilpisen testamenttivarat
- Saarenkartanon lahjoitusvarat
- Eeva Sipilän testamenttivarat
- Seppo Kangas lahjoitusvarat.

Testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään ensisijaisesti tarkoituksiin, joihin ei ole mahdollista saada taloudellista tukea lakisääteisen palvelujärjestelmän kautta tai kunnan muuna harkinnanvaraisena avustuksena. Testamentti- ja lahjoitusvaroista voidaan myöntää avustuksia kuntalaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Avustuksia voidaan myöntää myös yhteisölle sekä rekisteröimättömille yhdistyksille hankkeisiin ja tilaisuuksiin.

Vuodelle 2026 sivistys- ja hyvinvointilautakunta 15.10.2025 § 89, ja kunnanhallitus 18.11.2025 § xx esittävät budjettirahoitteisia testamentti- ja lahjoitusvaroja kohdennettavaksi:

- Seppo Kankaan rahastosta stipendeihin ja opetusvälineisiin 10 000 €,
- Linda Kilpisen rahastosta kuntalaisten kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen 10 000 € sekä
- Sisko Saranivan rahastosta 25 000 € Kaupin myllyyn ja rakennusten kattojen korjaamiseen ja huussin rakentamiseen museoalueelle (Saranivan rahaston yksilöity esitys museotoimikunnalta).

Yhteensä 45 000 €.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

5. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5.1 Määrärahojen sitovuus

Määrärahat toimielimittäin	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
Kunnanvaltuusto						
TOIMINTAKULUT	-26 759	-22 860	-21 860	-4,4	-21 860	-21 860
TOIMINTAKATE	-26 759	-22 860	-21 860	-4,4	-21 860	-21 860
Tarkastuslautakunta						
TOIMINTAKULUT	-14 616	-13 526	-16 526	22,2	-16 526	-16 526
TOIMINTAKATE	-14 616	-13 526	-16 526	22,2	-16 526	-16 526
Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	7 500	2 500	0	-100,0	2 500	0
TOIMINTAKULUT	-8 102	-2 543	0	-100,0	-2 543	0
TOIMINTAKATE	-602	-43	0	-100,0	-43	0
Viranomaislautakunta						
TOIMINTATUOTOT	19 532	8 000	10 556	32,0	11 556	12 556
TOIMINTAKULUT	-21 683	-16 026	-140 094	774,2	-137 624	-137 654
TOIMINTAKATE	-2 151	-8 026	-129 538	1 514,0	-126 068	-125 098
Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	1 518 800	1 472 126	1 395 795	-5,2	1 317 548	1 318 405
TOIMINTAKULUT	-1 841 225	-1 997 146	-2 055 368	2,9	-1 907 428	-1 911 469
TOIMINTAKATE	-322 425	-525 020	-659 573	25,6	-589 880	-593 064
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	124 108	133 170	86 783	-34,8	65 250	65 250
TOIMINTAKULUT	-2 430 803	-2 435 073	-2 522 813	3,6	-2 478 349	-2 410 199
TOIMINTAKATE	-2 306 695	-2 301 903	-2 436 030	5,8	-2 413 099	-2 344 949
Rakennetun ympäristön lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	1 143 479	1 224 660	1 253 254	2,3	1 263 160	1 274 032
TOIMINTAKULUT	-1 479 304	-1 560 368	-1 493 836	-4,3	-1 487 993	-1 513 879
TOIMINTAKATE	-335 825	-335 708	-240 582	-28,3	-224 833	-239 847
Yhteensä						
TOIMINTATUOTOT	2 813 419	2 840 456	2 746 388	-3,3	2 660 014	2 670 243
TOIMINTAKULUT	-5 822 492	-6 047 542	-6 250 497	3,4	-6 052 323	-6 011 587
TOIMINTAKATE	-3 009 073	-3 207 086	-3 504 109	9,3	-3 392 309	-3 341 344

Henkilöstökulut toimielimittäin	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
Kunnanvaltuusto	-23 668	-15 260	-15 260	0,0	-15 260	-15 260
Tarkastuslautakunta	-570	-1 526	-1 526	0,0	-1 526	-1 526
Keskusvaalilautakunta	-7 789	-2 543	0	-100,0	-2 543	0
Viranomaislautakunta	-1 350	-1 526	-30 443	1 895,0	-30 443	-30 443
Kunnanhallitus	-469 819	-482 436	-499 533	3,5	-351 782	-354 963
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	-1 412 420	-1 365 228	-1 377 024	0,9	-1 362 138	-1 374 223
Rakennetun ympäristön lautakunta	-498 892	-543 138	-524 337	-3,5	-536 124	-546 639
Yhteensä	-2 414 508	-2 411 657	-2 448 123	1,5	-2 299 816	-2 323 054

5.2 Toimielinten toiminta ja talous

KUNNANVALTUUSTON TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanvaltuuston perustehtävä

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja toimenpiteet 2026

1. Hailuodon kuntastrategia 2026-2030

Sisältää kunnan elinvoimaisuuden tavoitetilan sekä elinvoimakehittämisen tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet:

Elinkeinorakenne; toimenpiteet, joilla edistetään paikallista yritystoimintaa ja houkutellaan uusia yrityksiä kuntaan

Palvelut; toimivat ja vetovoimaiset palvelut, jotka palvelevat kuntalaisia ja yrityksiä

Asuminen ja työllisyys; uudet asukkaat ja työpaikat

Infrastruktuuri; toimiva ja ajanmukainen infrastruktuuri (tiet, viestintäyhteydet ja julkiset liikenneyhteydet)

2. Talouden ja toiminnan uudistamisen ja sopeuttamisen toimenpidesuunnitelma 30.6.2026 mennessä

3. Henkilöstöstrategia ja -ohjelma

4. Maapoliittisen toteuttamisohjelman päivitys; rakennetun ympäristön lainsäädäntöuudistus

Talouden tunnusluvut

Kunnanvaltuusto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT	-26 759	-22 860	-21 860	-4,4	-21 860	-21 860
TOIMINTAKATE	-26 759	-22 860	-21 860	-4,4	-21 860	-21 860

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

1. Osallistuva budjetointi 2026 toteutettu
2. Hailuodon kunnan ja yhdistysten yhteistyöasiakirjan 2025 toiminnallistaminen

Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimivat vaikuttamistoimielimet Hailuodon nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto toteuttavat tehtäväänsä toimintasääntöön ja toimintasuunnitelmaan perustuen ja osallistuvat aktiivisesti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten toimintaan.

Vuonna 2026 toimintansa aloittaa myös vaikuttamistoimielin elinkeinoneuvosto. Neuvosto on kunnan vaikuttamistoimielin, jonka tarkoituksena on edistää ja kehittää yhteistyötä kunnan, elinkeinotoimijoiden ja heitä edustavien järjestöjen sekä elinvoimakehittämisen yhteistyö- ja sidosryhmien kesken.

Hailuodon kunnan ja yhdistysten päivitetyn (Kh 11.3.2025 § 12) yhteistyöasiakirjan osallisuuden ja vaikuttamisen sekä kumppanuuksien ja verkostojen kehittäminen ja päivitetyn tavoitetilän toiminnallistaminen.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Tarkastuslautakunnan perustehtävä

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (KunL 410/2015§ 121):

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hailuodon kunnan hallintosäännön 70 § mukaan, sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunta

1. hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman.
2. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seuraa tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.
3. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

4. tekee tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä.

Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

71 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kaksi (2) kertaa vuodessa

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin valtuustokautta 2025-2029 koskeva arviointi- ja työsuunnitelma hyväksytty ohjeellisena noudatettavaksi tarkastuslautakunnassa.

Tarkastuslautakunnan työ jaksetaan painopistealueittain koko toimikaudelle siten, että kunnan eri toimielinten alaiset keskeiset tehtäväalueet ja toiminnot käydään läpi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden arviointia varten.

Kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan tulee laatia arviointisuunnitelma, johon arviointitoiminta perustuu (121.4 §).

Talouden tunnusluvut

Tarkastuslautakunta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT	-14 616	-13 526	-16 526	22,2	-16 526	-16 526
TOIMINTAKATE	-14 616	-13 526	-16 526	22,2	-16 526	-16 526

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista

Tiedottamisella

Vuorovaikutuksella kunnan muihin toimielimiin ja kuntakonserniin.

Tarkastuslautakunta on valtuuston alainen toimielin. Sen tehtävät ja asema poikkeavat muista toimielimistä. Tarkastuslautakunnan ensisijainen tehtävä on tuottaa informaatiota valtuustolle.

Toiminnan riskit 2026

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeinen riski perustuu lautakunnan tiedonsaantiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin tehtävässään. Tarkastuslautakunnan työn tulee perustua avoimeen sekä saatavilla ja saavutettavissa olevaan oikeelliseen, oikea-aikaiseen, selkeään ja ymmärrettävään tietoon.

VAALIT

Perustehtävä

Vaalien järjestäminen.

Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja.

Talouden tunnusluvut

Keskusvaalilautakunta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	7 500	2 500	0	-100,0	2 500	0
TOIMINTAKULUT	-8 102	-2 543	0	-100,0	-2 543	0
TOIMINTAKATE	-602	-43	0	-100,0	-43	0

KUNNANHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanhallituksen perustehtävä

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävät ja ratkaisuvallta määritellään hallintosäännössä 1.6.2025 § 22.

Kunnanhallitus ohjaa Hailuodon kunnan kaavoitusta.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja mittarit

Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka

Strategiset painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka	<u>Marjaniemen Nokan asemakaava</u> Kaava-alueen toteuttaminen käynnistetty <u>Keskustan asemakaava voimaan</u> Maanomistajasopimukset laadittu Kaava-alueen kunnallistekniikan suunnitteluhanke valmis ja kaavan toteuttaminen käynnistetty <u>Lauttasataman, Huikun kalasataman ja Huikun etelärannan ranta-asemakaavan laajennus II</u> <u>MT816 kaavamuutokset; Huikku – Ailasto, Sauvola-Marjaniemi</u>	Marjaniemen Nokan asemakaava-alueen valmistunut kunnallistekniikka ja vapaa-ajan asunnot Laadittujen sopimusten määrä Keskusta AK voimassa Keskustan asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnitteluhanke valmis (vesi- ja viemäröinti, hulevedet, sähkö- ja tietoliikennekaapelit, kaava-alueiden tiet) Katujen rakentaminen suunniteltu ja käynnistetty Keskusta AK myydyt tontit/rakentaminen käynnistetty Kaavaprosessin käynnistys ja toteuttaminen Kaavaprosessin päätöksenteko, osallistuminen tie- ja rakentamissuunnitelman valmisteluun ja toteuttamiseen kunnan vastualueen osalta

	Kaavavarannot Rakentamiskelpoisten kunnan omistamien maa-alueiden myynti (Kh 2.12.2025) Maapoliittisen ohjelman (MAPO) päivitys 31.12.2026 mennessä; rakennetun ympäristön lainsäädäntöuudistus Vuokra-asuntotuotannon edistäminen. Rakennuttamisen toimeksiantaja- ja rakennuttajaneuvottelut	Kaavavarantoalueet määritelty Maa-alueiden kpl määrä /rakennus-oikeus Päivitys toteutettu Uuden/uusien rakennettavien vuokra-asuntokohteiden neuvottelut ja (aie)sopimukset Toteutus ja mitattavat tulokset
--	--	--

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategiset painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen <i>HS2025 § 22 Kunnanhallitus vastaa kunnan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin strategisesta ohjauksesta</i>	<i>Kaiken ikäisiä asukkaita koskevat painopisteet</i> Omaehtoinen hyvinvoinnin edistäminen: liikkuminen, osallisuus, turvallinen asumis- ja elinympäristö. Luontolähtöinen hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys- ja järjestötoiminnan tavoitteellinen kehittäminen. <i>Nuoret aikuiset ja työikäiset; painopisteet</i> Heikoimmassa asemassa olevien tukeminen yhteistyössä yhteistyö- ja sidosryhmien kanssa. Luomalla uutta työtä. Sujuvan ja ihmisarvoisen arjen edistäminen. Hyvinvointisuunnitelman vuosiraportointi 2025 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2027 Kunnan ja seurakunnan HYTE-yhteistyö Vanhus- ja vammaisneuvosto; toimintasuunnitelman 2026 Asukastupatoiminta; toimintasuunnitelman 2026 määrällinen ja laadullinen toteuma Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen toteuttaminen. Strategiset tavoitteet, mittarit ja työnjako yhteistyön osa-alueilla: hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen, osallisuus ja järjestöyhteistyö, työllistymisen tukeminen, maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen, asuminen ja maankäyttö, sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveystalouden yhteistyö, asiantuntijaliikenne ja kuljetuspalvelut, tiedolla johtaminen, TKI-yhteistyö, yhteinen edunvalvonta ja strateginen suunnittelu, varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin	Toteutunut HYTE-toiminta; määrällinen, laadullinen toteuma Suunniteltu HYTE-toiminta; HYTE-suunnitelma 2026-2027 Toteutettu HYTE-yhteistyö; järjestöt, seurakunta, yhteistyö- ja sidosryhmätahot HYTE-indikaattorit HYTE-kerroin Neuvoston toimintasuunnitelman ja asukastupatoiminnan määrällinen ja laadullinen toteuma Pohteen strateginen yhteistyösopimus päivitetty Pohteen ja kunnan operatiivisen yhteistyön, yhteistyöfoorumin ja kuntajohtaja -foorumin tulokset Mittarit; ks. Tavoitteet, mittarit, työnjako -osio, yhteistyösopimus

Talouden tunnusluvut

Kunnanhallitus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 518 800	1 472 126	1 395 795	-5,2	1 317 548	1 318 405
TOIMINTAKULUT	-1 841 225	-1 997 146	-2 055 368	2,9	-1 907 428	-1 911 469
TOIMINTAKATE	-322 425	-525 020	-659 573	25,6	-589 880	-593 064

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Asukkaita kuullaan ennakkoivasti osana kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Kunnan toimielimet, johto ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen:

Asukkaiden, kunnan henkilöstön sekä päättäjien osallisuuden ja kohtaamisten toteuttaminen suoran osallistumisen monipuolisin keinoin

Osallistuva budjetointi 2026

Elinvoimaohjelman valmisteluvaiheen suorat osallistumiset ja kyselyt

Kunnan asukas- ja asiakaskyselyt, kyselyt henkilöstölle ja päättäjille. Kyselyjen tulosten analyysit ja tiedottaminen.

Toiminnan riskit 2026

Kuntakonsernin sisäiset ja ulkoiset riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinnan ennakointi ja seuranta toteutetaan vakiintuneesti osana talouden ja toiminnan toteutuksen seurantaa.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka osa-alueissa ja tavoitteissa painotetaan vuonna 2026 ennakoinnin, jatkuvan seurannan, kunnan toimintavan uudistamisen sekä raportoinnin muodostamaa kokonaisuutta osana johtoryhmyöskentelyä ja ajantasaista kunnan tilannekuva. Tilannekuva tiedotetaan oikea-aikaisesti hallintosäännön ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti valtuustolle, kunnanhallitukselle ja toimialalautakunnille.

Toiminnan riskit 2026

Kuntastrategiaan, kunnan uudistamiseen sekä talouden ja toiminnan sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä avoimen hallinnon toimintatavalla, kestävällä valmistelulla (mkl. päätösvaikutusten ennakkoarviointi), ennakkoivalla taloudenpidolla sekä kunnan organisaatiokulttuurin kehittämisellä.

KONSERNI JA ELINVOIMAPALVELUT TOIMINTA JA TALOUS

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Hailuodon kunnan elinkeino- ja työllisyyspalvelut vastaa kunnan elinvoimaa edistävien toimenpiteiden suunnittelusta, koordinoinnista ja toteutuksesta sekä toimenpiteiden yhteensovittamisesta kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tulosalue koostuu kahdesta kokonaisuudesta: elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut.

Painopisteenä taloussuunnitelmakaudella 2026-2028:

I Hailuodon kunnan elinvoimaisuuden tavoitetilan sekä elinvoimakehittämisen tavoitteiden ja keskeiset toimenpiteiden määrittely ja käytännön toteuttaminen:

- Elinkeinorakenne; toimenpiteet, joilla edistetään paikallista yritystoimintaa ja houkutellaan uusia yrityksiä kuntaan
- Palvelut; toimivat ja vetovoimaiset palvelut, jotka palvelevat kuntalaisia ja yrityksiä
- Asuminen ja työllisyys; uudet asukkaat ja työpaikat
- Infrastruktuuri; toimiva ja ajanmukainen infrastruktuuri (tiet, viestintäyhteydet ja julkiset liikenneyhteydet) sekä
- Matkailutoiminnan kehittäminen osana Oulun seudun matkailua ja matkailun seudullisen yleissuunnitelman täytännönpanoa (master plan).

Elinkeinojen kehittämistä vahvistetaan elinkeinoneuvoston toiminnalla. Neuvosto on kunnan vaikuttamistoimielin, jonka tarkoituksena on edistää ja kehittää yhteistyötä kunnan, elinkeinotoimijoiden ja heitä edustavien järjestöjen sekä elinvoimakehittämisen yhteistyö- ja sidosryhmien kesken. Elinkeinoneuvoston tehtävänä on:

- Edistää ja kehittää kunnan ja elinkeinoelämän yhteistyötä tiiviillä vuoropuhelulla kunnan ja kunnan toimielinten kanssa.
- Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kunnan elinkeinotoimijoille ja yrityksille tärkeistä asioista.
- Seurata elinkeinoelämän tarpeita ja tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja ja suosituksia elinkeinoasioista, edistää yritysvaikutusten arviointia.
- Antaa lausuntoja Hailuodon kunnan elinkeinoelämän kehittämisestä.
- Seurata, että Hailuodon kunnan elinkeinoelämälle tärkeät asiat otetaan huomioon kunnan toiminnassa ja että elinkeinoneuvoston asiantuntemus välittyy kunnan päättävälle toimielimelle.

II Työllisyyden edistäminen ja työllistämistoimenpiteet

Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi ja Vaala. Työllisyysalueen johtamisesta on sovittu kuntien hyväksymässä, 11.9.2023 päivätyssä yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoimintasopimus on kuntalain (410/2015) 52 §:n mukainen julkisoikeudellinen sopimus yhteisestä toimielimestä.

Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvien vastuukunta Oulun ja kunnan välille on laadittu sopimus, jolla sovitaan sopijapuolten kesken yhteistoimintasopimuksessa mainitusta palveluiden tuottamisesta Hailuodon kunnalle (Kh 19.11.2024 § 253) Hailuodon kunnan asukasmäärä ja työnhakijoiden määrä huomioiden palvelun tuottamiseen varataan 0.3 HTV:tä omavalmennajan tehtävästä. Työajan määrää tarkistetaan ja sopimusta päivitetään, mikäli työnhakijamäärä ja laatu merkittävästi muuttuvat.

Opinnollistamisen käynnistäminen 2026 yhteistyössä Business Oulun ja oppilaitosten kanssa. Yhteistyömallin perusteena on Business Oulun Opinnollistamisen toimintamalli. Sopijaosapuolet: BusinessOulu –liikelaitos, Suomen Diakoniaopisto, PSK-Aikuisopisto, Oulun Palvelualan Opisto, Ammattiopisto Luovi ja Koulutuskuntayhtymä OSAO. BusinessOulu kehittää toimintamallia sekä pilotoi erilaisia toteutustapoja yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Yhteistyömallin osapuolet vastaavat oman kuntansa henkilöstön resursoinnista ja nimeävät kunnassaan opinnollistamisen vastuuhenkilön (mentori). BusinessOulun järjestää mentoreille opinnollistamisen alkuperehdytyksen. Mentorit osallistuvat BusinessOulun mentoripalaveriinkin noin neljä kertaa vuodessa.

Opinnollistamisen mallin käyttöönotto tapahtuu Hailuodon kunnassa askeltaen ja resurssien puitteissa.

Strategian painopiste: asukasmäärän ja elinkeinojen kasvua tukeva maapolitiikka

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Hailuodon elinkeinostrategia ja elinvoimaohjelma. Sisältää myös kunnan elinkeinotoimintaa edistävän toimintatavan. Oulun seudun matkailuyhteistyöhön osallistuminen (matkailun master plan 2023) TE24 Oulun seudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja työvoimapalvelujen järjestämissuunnitelman toteuttaminen Hailuodon pajan kehittäminen; työkokeilupaiikkojen tarjoaminen Opinnollistamisen toteuttaminen yhteistyössä Business Oulun ja oppilaitosten kanssa	Elinkeinostrategian ja elinvoimaohjelman valmistelu osana kuntastrategiaprosessia 2026-2030 (USO8) Valmisteluvaihe sisältää yhteistyötahojen ja sidosryhmien suoran osallistumisen. Osallistuminen seutuyhteistyöhön ja -toteuttamiseen TE24 seurannan toteuma (vastuukunta Oulu ja sopimuskunta Hailuoto) Työkokeilupaiikkojen tarjoaminen; määrällinen ja laadullinen kehittäminen Oppimisympäristöjen määrittely	Toteutettu Yleissuunnitelman hyväksytyt mittarit Oulun seudun työllisyysalue / yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman mittarit Työkokeilujen määrä (2-6kk). Määritellyt oppimisympäristöt

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Laaja elinvoiman edistäminen Elinvoimaisuuden tavoitetta edistetään samanaikaisesti eri toimialoilla tehtävien päätösten yhteisvaikutuksen kautta. Elinvoiman edistämistoimenpiteet ovat osa esimerkiksi Hailuodon kunnan: maankäytön, asuntopolitiikan tai joukkoliikenteen toimenpiteitä yriytysten kasvua ja kansainvälisyyttä tukevia yrityspalveluja	Elinvoimaohjelman suunnittelu, toteuttaminen ja käytännön toimintatavan ja toimenpiteiden toteuttaminen	Maankäytön, asuntopolitiikan ja joukkoliikenteen linjaukset ja käytännön suunta Elinkeinotoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä edistävät linjaukset ja käytännön toimet Oulun yliopiston kanssa toteutettu yhteistyö ja projektit (mkl. opinnäytteet)

yliopistojen kanssa tehtävää yhteis- kehittämistä innovaatioiden edistä- miseksi ammatillisen koulutuksen edistämi- nen yhteistyössä oppilaitosten kanssa (opinnollistaminen) tapahtumien järjestämistä tukevaa yhteistyötä yhdistysten kanssa Hailuodon vetovoimaa lisääviä lii- kunta- ja kulttuuripalveluiden kehittä- mistä		Opinnollistaminen toi- menpiteet ja toteuma Järjestöjen kanssa yhteis- työssä järjestetty toiminta ja tapahtumat Uudet, kehitetyt liikunta- ja kulttuuripalvelut
---	--	--

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Elinkeinotoimijoita kuullaan ennakoivasti osana kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää elinkeinotoimijoiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Toteuttaminen osana kunnan perustoimintaa ja erityisesti 2026 aloittavan vaikuttamistoimielin elinkeinoneuvoston kautta.

Toiminnan riskit 2026

Epäonnistuminen elinvoiman strategisen verkon ja verkostojen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa.

Päätösvaikutusten ennakoarviointi 2026

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Hailuodon kunnan elinvoimaohjelma Elinvoimaisuuden tavoitetilan sekä elinvoimakehittä- misen tavoitteiden ja keskeiset toimenpiteiden määrittely	Laajan elinvoiman vaikutukset Elinkeinovaikutukset Työllisyysvaikutukset Talousvaikutukset Kuntalaisvaikutukset Järjestövaikutukset Ympäristövaikutukset

Kuntakehittäminen

Kuntaliitto ja FCG; Uuden sukupolven organisaatiot, USO8-verkostohanke

USO 2025-2026 –kauden keskiössä uuden valtuustokauden käynnistämisen lisäksi luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. Kaudella tuetaan kuntien 2025-2029 käynnistyvää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten ja uudistusten ennakkointia. Verkostohankkeen teemat; 1) Toimiva kuntajohtaminen ja sujuva päätöksenteko, 2) Strateginen ja kestävä kunta sekä 3) Uudistuva elinvoima ja hyvinvointi -kunta. Hanke järjestää valtakunnalliset ja kuntakohtaiset teemaseminaarit, luottamushenkilösparraukset sekä yhdyshenkilötapaamiset vuosina 2025-2026. Hankkeen toteutukseen osallistuvat Hailuodon kunnan luottamushenkilöhallinto (valtuutetut) sekä johtavat viranhaltijat.

Hailuodon Portti. Hailuodon vierailukeskuksen ja Huikun satama-alueen kehittämisen selvityshanke.

Hailuodon kunta on saanut rahoituksen Hailuodon Portti -selvityshankkeelle (EAKR) Pohjois-Pohjanmaan liitolta. Hailuodon kunta toteuttaa selvityshankkeen "Hailuodon Portti. Hailuodon vierailukeskuksen ja Huikun satama-alueen kehittämisen selvityshanke.

Hankkeessa selvitetään ja havainnollistetaan toteuttamishankkeita varten:

- Hailuodon Portti vierailukeskuksen toteuttamisvaihtoehdot
- Hailuodon lauttasataman ja Huikun kalasataman alueen kehittämismvaihtoehdot
- pitkäaikaisia vaikutuksia tuottava elinkeinojen kehittäminen, erityisesti alkutuotanto ja pk-yritystoiminta. Painopisteinä ovat: paikallinen elintarviketuotanto, vastuullinen matkailu, paikalliskulttuuri ja -historia.

Elinvoimainen, uudistuva ja kestävä Hailuoto. Hailuodon asuttavuusanalyysi.

Hailuodon kiinteän yhteyden valmistumisen myötä vuosisatainen hailuotolainen saaristolaiselämä siirtyy uuteen vaiheeseen saavutettavuuden, elinkeinojen ja palvelujen sekä työssäkäynnin, mutta myös sosiaalisen kontekstin ja asuttavuuden osalta. Kunnan kokonaisuudistus on yhteydessä kiinteän yhteyden valmistumiseen ja käyttöönottoon mm. maankäytön suunnittelun, kaavoituksen, elinkeinotoiminnan ja palvelujen kehittämisen alueilla.

Uudessa tilanteessa tarvitaan monipuolista pidemmän aikavälin tietoa ja ennusteita - sekä samanaikaisesti laajaa paikallista kansalaistietoa ja -tutkimusta saaren asuttavuuden mahdollisuuksista ja elinvoimasta. Hailuodon kestävä uudistaminen edellyttää paikallisanalyysiä. Asuttavuusanalyysi -hanke toteutetaan Hailuodon kunnan, paikallisyhteisöjen, asukasasiantuntijoiden ja heistä muodostetun kansalaistutkimusryhmän, Åbo Akademin Saaristoinstituutin ja Suomen Saaret (FOSS) ry:n yhteistyönä. Hankkeen tuloksena syntyy asuttavuusanalyysin loppuraportti ja Älykäskylä -kylästrategia.

Strategian painopisteet:

Asukasmäärän ja elinkeinojen kasvua tukeva maapolitiikka, asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Kuntaliitto ja FCG; Uuden sukupolven organisaatiot, USO8-verkostohanke	Hailuodon kunnan talouden, toiminnan ja kokonaisuudistuksen sekä tiedolla johtamisen toteuttamista edistävät USO8-teemaseminaarit, kuntakohtaiset seminaarit ja luottamushenkilösparraukset	Toimenpiteiden määrälliset ja laadulliset tulokset, osallistujien määrä
Hailuodon Portti. Hailuodon vierailukeskuksen ja Huikun satama-alueen kehittämisen selvityshanke.	Hankesuunnitelman mukaisesti selvitetään: - Hailuodon Portti vierailukeskuksen toteuttamisvaihtoehdot - Hailuodon lauttasataman ja Huikun kalasataman alueen kehittämismvaihtoehdot	Hankesuunnitelman mukaisesti.

Elinvoimainen, uudistuva ja kestävä Hailuoto. Hailuodon asuttavuusanalyysi.	- pitkäaikaisia vaikutuksia tuottava elinkeinojen kehittäminen, erityisesti alkutuotanto ja pk-yritystoiminta. Painopisteinä paikallinen elintarviketuotanto, vastuullinen matkailu, paikalliskulttuuri ja historia.	
	Hankesuunnitelman mukaisesti asuttavuusanalyysin loppuraportti ja Älykäskylä -kylästrategia	Hankesuunnitelman mukaisesti.

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Kunnan kehittämishankkeiden osallistumissuunnitelmien valmistelu ja toteuttaminen hankkeiden intressiryhmien osallisuuden toteuttamiseksi hyväksytyjen hankesuunnitelmien mukaisesti: keskeiset ryhmät asukkaat (mkl. järjestöt), elinkeinotoimijat, investorit.

Toiminnan riskit 2026

Hankkeiden rekrytoinnit, hankesuunnitelmien toteuttaminen; asetetut tavoitteet eivät toteudu riittävällä tasolla.

Päätösvaikutusten ennakoarviointi 2026

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Hailuodon Portti, selvityshanke	Hankkeen toteuttaminen sisältää laajan kuntavaikutusten ennakoarvioinnin

MRL-muutokset 1.1.2025 alkaen

Rakentamislain (751/2023, RakL), alueidenkäyttölain (maankäyttö- ja rakennuslaki muutetaan lailla 752/2023 alueidenkäyttölaiksi) ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettun lain (431/2023, RYTYJ-laki) toimeenpaneminen edellyttää kunnilta ainakin seuraavia toimenpiteitä vuoden 2026 aikana:

- Päätöstoimivallan määrittelemistä hallintosäännössä ja mahdollisesti delegointipäätöksin. Taksan uusimista
- Rakennusjärjestyksen uusimista
- Menettelytapojen uudistamista
- Kuntien ohjelmistojen edelleen kehittäminen vastaamaan uuden lain vaatimuksia.
- Henkilöstön ja luottamushenkilöiden kouluttamista
- Päätöspohjien uudistamista koneluettavaan muotoon
- Asiakasohjeiden uusimista

Uuden lain mukaan omalle tontille saa rakentaa ilman rakennuslupaa enintään 30 neliöisen rakennuksen, joka voi olla käytötarkoitukseltaan esimerkiksi varasto, sauna tai etätyöhön tarkoitettu lisätila. Rakennukseen on siis mahdollista tehdä niin putki- kuin sähkötyötkin, joskin rakennusoikeuden tulee edelleen riittää. Asuinrakennusta ei saa rakentaa ilman lupaa.

Energiansäästöhankeet

Hailuodon kunta on ollut v. 2018-2025 mukana TEM:in KETS-seurantajärjestelmässä (KETS=kuntien energiatehokkuussopimus), jossa KETS:in vaatimat tiedot on tullut ilmoittaa alkuvuodesta vuosiraportointisivustolle. KETS tulee muuttamaan kaudelle 2026–2035 JETS:iin eli julkisen alan energiatehokkuussopimukseksi, johon voivat liittyä kuntien lisäksi myös hyvinvointialueet ja valtion toimijat. Liittyminen tulee tapahtumaan liittymisasiakirjalla (liittymissopimus), jonka sisältö myös tarkentuu neuvotteluiden aikana eli jokaisen toimijan tulee liittyä uudelleen uudelle sopimuskaudelle. Hailuodon kunnan liittymisestä JETS:iin tullaan päättämään kuntaorganisaatiossa joko vuoden 2025 lopulla tai viimeistään vuoden 2026 aikana.

Kaavoitus- ja rakennusvalvontapalvelut (palveluorganisaatio 1.6.2025)

Tekniset palvelut (TA-teksti)

Hailuodon kunta harjoittaa asuin- ja liikekiinteistöjen vuokraustoimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla. Yhtiöittämisvelvollisuudesta johtuen vuokraustoimintaan mukaan lukien kiinteistöhoito tulee muutoksia, mikä vaikuttaa myös talousarvioon 2026 ja taloussuunnitelmiin 2027-2028. Liiketilojen ja asuinhuoneistojen yhtiöittämisestä päätetään kunnanhallituksessa / kunnanvaltuustossa tarkemmin loka- tai marraskuussa 2025. Tämä talousarvio on laadittu olettamuksella, että toiminta jatkuu nykyisellään, koska tarkkoja muutoksia ei talousarvion laadintavaiheessa ollut vielä tiedossa.

Palvelualueen perustehtävä

Palvelualueen perustehtävänä on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin kustannustehokkaasti, mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti ja

laadukkaasti. Tekniset palvelut -palvelualue pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.

Palvelualueen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen ja lisäksi kunnan vastuulla olevan ympäristön ja infran turvallisuudesta ja toimivuudesta huolehtiminen.

Hallinto

vastaa koko palvelualueen taloushallinnosta, laskutuksesta, hallintopalveluista, it-palveluista, asuntojen ja huoneistojen isännöinnistä sekä maa-alueiden vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta, markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat), osoiterekisterin ja avainrekisterin ylläpidosta, kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, palvelualueen hankintojen kilpailutuksesta sekä rakennusinvestointien organisoinnista ja hallinnoinnista.

Hankkeet: MRL-muutokset 1.1.2025 alkaen.

Rakennusvalvontapalvelut

vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön valvonnasta ja ohjauksesta, kaikkien rakentamiseen liittyvien lupien myöntämisestä sekä lupiin liittyvien viranomaiskatselmusten suorittamisesta. MRL:n tulevat muutokset aiheuttavat lisätoita ja kustannuksia rakennusvalvontaan (sähköinen Lupapiste-palvelu).

Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

vastaa liikenneväylistä (mm. kaavatiet, yksityisteiden kunnossapidon avustukset, kunnan osuus MT816 parantamisen suunnittelukustannuksista välillä Kirkonkylä-Marjaniemi, 7 kpl pysäkkikatoksia), vuokra- asunnoista ja vuokratuista toimitiloista, Marjaniemen rakennuksista, hallintorakennuksista, Pohteelle vuokratuista tiloista, sivistysrakennuksista ja teknisistä rakennuksista. Yksityisteiden talvikunnossapidon avustuksiin varataan -60 000 €. Perusparannusavustuksiin varataan -30 000 €.

Ulkoilu- ja virkistysalueet

vastaa satamista ja muista yleisistä alueista, liikunta-alueiden ja niiden rakennelmien, muiden ulkoliikuntapaikkojen sekä reitistöjen ja taukotupien ylläpidosta.

Tekniset tukipalvelut

vastaa kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta, käyttäjäpalveluista sekä puhdistus- ja ruokahuollon palveluista.

Lämmöntuotantopalvelut

vastaa lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta sekä lämpölaitoksen polttoaineiden hankinnasta ja niiden asianmukaisesta varastoinnista.

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Palveluissa tuotetaan yleishallinnon, talous- ja henkilöstöhallinnon, sekä tietoverkkopalveluja (IT) sekä viestinnän- ja digineuvontapalveluja.

Hallintopalvelujen yleistävä on tukea kunnan johtamisjärjestelmän kuntastrategiasta johdettujen tavoitteiden ja toimeenpanon ohjauksen ja yhteensovittamisen tehtävää. Tehtävänä on myös organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen kuntastrategiaan perustuen sekä kunnan toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten ennakointi ja seuranta.

Strategian painopiste: asukasmäärän ja elinkeinojen kasvua tukeva maapolitiikka

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Kunnan yleishallinto-, talous- ja henkilöstöhallinto, tietoverkkopalvelut (IT) sekä kuntaviestintä ja digineuvontapalvelut	Kunnan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalvelujen laadukas toteuttaminen Henkilöstökoulutukset; Hailuodon kunnan asiakaslähtöistä palvelukulttuuria ja elinkeinotoimintaa edistävä toimintatapa Monikanavaisen kuntaviestinnän toteuttaminen Asukashankinnan ja tonttimarkkinoinnin viestintäsuunnitelman toteuttaminen Digituki neuvonnan ja ohjauksen toteuttaminen ja edelleen kehittäminen Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä markkinointiviestintä toteutuksessa	Toteumaraportit Kyselytulokset Organisaatiokulttuuri / muutosjohtamisen koulutukset Markkinointikampanjan tulokset Asiakasmäärät ja palaute Peitto, katsottu/ladattu

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Luototuvan asukastuvan toiminta ja toimintamallin kehittäminen	Asukkaiden osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä edistävä käytännön toiminta Toiminta toteuttaa osaltaan hyte-painopisteitä (Kv 11.11.2025 § 57)	Määrällinen ja laadullinen toteuma kävijämäärät

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Osallisuuden ja vaikuttamisen jatkokehittäminen osana Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua. Kunnan toiminnasta tiedotetaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa (KunL 410/2015 § 29).

Osallistuvan budjetointi osana kaikkien osallisuuden edistämistä sekä *talouden ja toiminnan suunnittelua ja sopeuttamista*. Osallisuuden ja vaikuttamisen toteuman arviointi.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Avoimen hallinnon toteuttaminen	Kunta huolehtii, että asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa päätösten valmisteluun (KunL 410/2015 § 29)	Monikanavainen kuntaviestintä Päätösviestintä	Koko vuosi	Kuntaviestintä Kunnanjohtaja viestintäsuunnittelija, palveluasiantuntija
Osallistuva budjetointi	Kuntalaisten ja järjestöjen osallisuusmuotojen kehittäminen ja aktiivisuuden edistäminen osallistuvalla budjetoinnilla	Osallistuvan budjetoinnin menetelmä	Samanaikaisesti perusavustushaun kanssa	hallintopalvelut, lähidemokratiatoimikunta
Asukastupatoiminta	Asukkaiden monipuolista osallisuutta (tieto-, toiminta- ja kehittämisosallisuus) ja HYTE-toiminnan painopisteitä yhteistyön eri muodoin toteuttava asukastupatoiminta	Suoran osallistumisen ja yhteisötoiminnan eri muodot Järjestökumppanuuksien, yhteistyö- ja sidosryhmä yhteistyön eri muodot	Koko vuosi	Peruskunta, yhteistyökumppanit ja sidosryhmät
Hailuodon kunnan elinkeinotoimintaa edistävä toimintatapa	Elinkeinotoimijoiden ja asukkaiden suora osallistuminen valmisteluvaiheessa	Kyselyt Elinkeinoneuvosto; valmisteluvaiheessa	Koko vuosi	Kunnanjohtaja Elinkeinoneuvosto Nuorisovaltuusto Lähidemokratiatoimikunta

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntaforumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2026

Kuntastrategiaan, kunnan uudistamiseen sekä talouden ja toiminnan sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävässä avoimen hallinnon toimintatavalla, kestäväällä valmistelulla (mkl. päätösvaikutusten ennakkoarvioinnit), ennakoivalla taloudenpidolla ja vaikuttavalla kuntaviestinnällä sekä kunnan organisaatiokulttuurin kehittämisellä.

5.2 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT TOIMINTA JA TALOUS

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta -palvelualueella perusopetukseen on tullut uusia tuulia perusopetuslain muutoksen kautta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa tapahtuu kuluvan lukuvuoden aikana siten, että viimeistään syksystä 2026 uudistetut tuen mallit pitää olla täysimääräisesti käytössä kaikissa kunnissa. Tuen uudistus vaikuttaa moniin hallinnollisiin asioihin ja käytössä oleviin ohjelmistoihin. Toinen merkittävä uudistus perusopetuslakiin tehtiin puhelinten ja mobiililaitteiden käytön kieltämisen mahdollistaminen kouluaikana. Hailuodon perusopetuksessa puhelinten ja mobiililaitteiden käyttäminen kouluaikana on järjestyssäännöissä kielletty. Kuluvan lukuvuoden aikana kerätään tietoa kiellon toteutumisesta ja asiaan tehdään korjausliikkeitä vuoden 2026 aikana, jos tarvetta. Hailuodossa palaudutaan normaaliin tilanteeseen tuntijaon osalta syksyllä 2026. Ruotsin tuntimäärä vähenee 9. luokalla yhteen tuntiin.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta -palvelualueen inklusiivinen työote ja joustavien opetusryhmien kehittäminen Hailuodon varhaiskasvatuksessa 2024–2026, valmis kesällä 2026, opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä ylimääräisellä valtiontuella.

Hailuodon liikuntapuiston rakentaminen. Hankkeessa perusparannetaan ja kehitetään luistelun alueen ja yleisurheilukentän aluetta. Liikuntapuistoon asfaltoitu kenttä kesällä 2025, jossa talvisin on jääkiekkokaukalo ja lisäluistelun alue. Kesäisin alueella on tenniskenttä, katu- ja koripallokenttä, ulkosäilytysalue ja minigolf-rata. Alue on kaikille avoin ja esteetön liikuntapaikka. Liikuntapuistohanke sai Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta valtionavustuksen. Hanke valmistuu vuonna 2026.

Päiväkodin pihan kehittämishanke jatkuu vuonna 2025 ja on lähes valmis huhtikuussa 2026, loppuraportti 2026 kesään mennessä. Hailuoto tarvitsee lapsille leikkipuiston, joka edistää osallisuutta myös perheiden viihtyvyyttä ja mahdollista muuttovirtaa Hailuotoon. Myös päiväkodin piha-alueen turvallisuutta parannetaan. Päiväkodin piha-alueen varhaiskasvatusikäisten lasten liikuntamahdollisuuksia kehitetään hankkeessa monipuolisesti huomioiden viereinen liikuntapuisto. Piha-alueen aidan takana oleva laavu kunnostetaan ja siihen tehdään nuotiopaikka, joka avoinna syyskuu-toukokuu. Kesällä huomioidaan palovaroitusajajat ja pääsääntöisesti tila suljettu.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut muodostavat Hailuodon kunnan toiminnassa laajan kokonaisuuden, jonka tavoitteena on edistää kuntalaisten osaamista, hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Ne tukevat elinikäistä oppimista ja tarjoavat edellytyksiä aktiiviselle, terveelle ja kulttuurisesti rikkaalle elämälle.

Varhaiskasvatuksen- ja perusopetuspalveluiden hallinto

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan palvelualueen hallinnossa ylitä päätösvaltaa käyttävät luottamushenkilöt. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan esittelijänä perusopetuksen, kirjastotoimen ja vapaa sivistystyön asioissa on yhtenäiskoulun rehtori. Päiväkodin johtaja toimii esittelijänä varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikatoimen asioissa. Hallinnossa työskentelee myös palvelualueasiantuntija.

Perusopetuspalvelut

Hailuodon yhtenäiskoulun perusopetuksessa (1–9-lk.) työskentelee yhteensä kymmenen opettajaa ja kaksi koulunkäynnin ohjaajaa. Alakoulussa on yhdysluokat: 1–2, 3–4 ja 5–6-luokat. Yläkoulun opetusryhmät ovat ikäluokittain lukuaineissa ja taito- ja taide sekä valinnaisissa ryhmissä on eri ikäluokan oppilaita. Koulun opetus ja kasvatusta perustuu voimassa valtakunnalliseen ja paikalliseen opetussuunnitelmaan. Esi- ja perusopetuksen oppilailla on lakisääteinen oikeus oppilashuoltoon palveluihin. Näitä palveluita tuottaa hyvinvointialue Pohde. Koulun kerhotoimintaa tuotetaan yhdessä kunnan kulttuuri- ja nuorisopalvelujen, eri järjestöjen ja kansalaisopiston kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään vuoden 2023 varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tavoitteita ja suunnitelmia ohjaavat Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen perusteet ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä esiopetussuunnitelma.

Hailuodon esiopetus toimii varhaiskasvatuksen alla. Päiväkodissa toimii 3 ryhmää: 1–3-vuotiaiden ryhmä Päästäiset, 4–5-vuotiaiden ryhmä Jänikset sekä esiopetusryhmä Hirvet, joka toimii esiopetus-ajan päiväkodin esiopetusluokassa. Esi-koululaisten täydentävä varhaiskasvatusta toteutetaan ensisijaisesti Jänisten ryhmän yhteydessä huomioiden lapsimäärä.

Päiväkodissa on mahdollisuus jatkettuun aukioloon vanhempien tarpeen mukaan. Tilanteista sovitaan päiväkodin johtajan kanssa hyvissä ajoin ennen tarvetta. Tavoitteena on tuottaa laadukasta, lapsia ja lapsuutta arvostavaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Päiväkoti on saanut valtion avustuksen päiväkodin pihan uudelleen suunnitteluun sekä opetus- ja kulttuuriministeriön erityistuen lisäresurssin palkkaamiseen. Päiväkotiin tuli uusi aita keväällä vuonna 2025. Päiväkodin pihahanke valmistuu kesään 2026 mennessä. Pihalle tulee uusia välineitä ja entisiä kunnostetaan. Laavu otetaan vihdoinkin kokonaisvaltaiseen käyttöön, myös tulenteko paikka. Pulkkamäki poistettu ja uudet mäet tehdään jääkentän viereen palveluntuottajan muotoillessa ne toivomustemme mukaisesti. Entisen mäen tilalle tehty luonnon mukainen pallokenttä.

Päiväkoti sai 2025 Valtion erityisavustuksen digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönoton tukemiseen. Henkilökuntaa on koulutettu menetelmään vuoden 2025 ajan ja otetaan käyttöön 2026 huomioiden lasten erityistarpeet ja yksilöllisyys entistä paremmin. Erityisopettajamme toimii pääasiallisesti koululla ja on meidän käytettävissä tarpeen mukaan.

Suunnitelmissa on myös Valssia jatkokehittävä Vaka videokirjasto 2026.

Vapaa-aikatoimi – liikunta- ja nuorisopalvelut

Nuorisotoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotoiminnan kehittymiselle, tukea nuorisoyhdistyksiä ja muuta nuorten itsensä järjestämää toimintaa. Nuorisotoimi antaa myös neuvontaa, asiantuntija- ja muuta apua nuorisotoimintaa koskevissa asioissa. Toiminta-ajatuksena ja tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen nuorten kansalais-toiminnalle sekä myönteisten elämysten tuottaminen lapsille ja nuorille erilaisten toimintojen ja tapahtumien avulla.

Yhteistyö nuorisotilatoiminnasta vastaavan Hailuodon 4H-yhdistyksen kanssa on tiivistä. Nuorisotila Luukun toiminnan kehittäminen on myös merkittävässä roolissa 2026 aikana, mm. luukun valvojien kouluttaminen kohtaamaan nuoret vapaa-ajalla.

Keväällä 2024 valittu nuorisovaltuusto jatkaa toimintaansa toukokuuhun 2026. Uuden nuorisovaltuuston haku käynnistyy maaliskuussa 2026 ja se valitaan kevään aikana. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa 1.8.2026. Nuorisovaltuusto jatkaa toimintaansa hailuotolaisten lasten ja nuorten äänen esiintuojana sekä erilaisten nuorisotapahtumien järjestäjänä. Lisäksi yhteistyö seutukuntien ja lähialueiden nuorisovaltuustojen kanssa tulee lisääntymään, mm. yhteisten tapahtumien tiimoilta.

Vuodelle 2026 nuorisotoimen tavoitteena on jalkautua vieläkin enemmän koululle tekemään eräänlaista koulunuorisotyötä tietoisukujen ja tempausten merkeissä. Kunnan nuorisotoimijat -tiimi kokoontuu kahden viikon välein miettimään mm. tulevia tapahtumia ja muita lapsille ja nuorille suunnattuja toimintoja.

Nuorisotoimi organisoii Harrastamisen Suomen mallin -kerhoja ja kesätyöllistämistä. Liikunta- ja nuorisotoimintaa on toteutettu yhteistyössä myös seutukunnan muiden vapaa-aikatoimien kanssa. Hailuotolaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeisessä roolissa vapaa-ajanpalvelujen toiminnan järjestämisessä. Kaikki toiminta tähtää kuntalaisten elinolojen, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin sekä terveyden parantamiseen.

Liikunta- ja harrastuspaikkojen kehittäminen ja parantaminen yhteistyössä elinvoimainen saari -palvelualueen kanssa on yksi tärkeä tehtävä kunnan elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi. Vapaa-aikatoimessa järjestetään toimintaa laajalla sektorilla, pienistä päiväkotilapsista senioriväestöön saakka.

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta. Toiminta ajatuksena on monipuolisten perusliikuntapalveluiden tarjoaminen kaikille kuntalaisille. Tavoitteena on terve, työkykyinen, monipuolisesti liikuntapalveluja käyttävä kuntalainen. Liikuntatoimi järjestää tarvittaessa liikunta- ja elintapaneuvontaa yhteistyössä Pohteen elintapaohjauksen vastinparitoiminnan puitteissa.

Yhteistyössä muiden palvelualueiden ja paikallisjärjestöjen kanssa suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumia ja tempauksia kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ajatellen. Näihin kuuluvat mm. Kunnossa kaiken ikää -pyöräilytempaus kesäkuukausina, Kansanhiihto talvella sekä Inbody -mittaukset kaksi kertaa vuodessa sekä muut mahdolliset hyvinvointi- ja liikuntatempaukset.

Senioriliikunnan järjestäminen on Hailuodossa tärkeä ennaltaehkäisevä toimenpide. Liikuntatoimi järjestää jumppaa sekä miehille että naisille, tarjoaa ilmaisia ja osittain maksuttomia kuntosalivuoroja, yhteislenkkeilyä ja tuolijumppaa. Lisäksi boccia-vuoro on suosittu senioreiden piirissä. Uusina seniori- ja soveltavan liikunnan lajeina tarjoamme pickleballin ja sisäcurlingin.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, vapaa sivistystyö

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut järjestetään eri kohderyhmille nykyaikaisesti ja asiakaslähtöisesti. Seutulainaus, omatoimipalvelut ja e-kirjastopalvelut parantavat aineistojen saavutettavuutta. Asiakkaita avustetaan aineistojen käytössä sekä tiedonhankinnassa. Koelma pidetään monipuolisena ja uudistuvana. Kotiseutuaineistolla tuetaan paikallisidentiteettiä. Kirjasto edistää luke- mista ja tarjoaa kulttuurisisältöjä myös erilaisilla tapahtumilla, kuten kirjailijavierailuilla, kirjavinkkauksilla, säännöllisillä elo- kuvanäytöksillä, kuukausittain vaihtuvilla taidenäyttelyillä ja keskustelutilaisuuksilla.

Aktiivisesti toimiva omaleimainen kirjasto luo hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä sekä parantaa kunnan vetovoimaisuutta. Toinen vetovoimatekijä on kirjaston sijainti koulun ja päiväkodin vieressä, mikä lisää kirjaston ja koulun yhteistyötä mm. kirjavinkkausten ja kirjastovälituntien muodossa ja edistää lasten lukutaitoa. Kolmas erityisvahvuus on historiallisen rakennuksen tunnelmallinen miljöö, joka herättää myönteistä huomiota varsinkin matkailijoiden ja kesäasukkaiden keskuudessa ja lisää Hailuodon tunnettuutta.

Hailuodossa asiakkaat voivat käydä kirjastossa myös omatoimiaikana asiakaspalveluaikojen ulkopuolella. Omatoimiaikana kirjastoon pääsee sisään voimassa olevalla OUTI-kirjastokortilla sekä siihen liitettyllä verkkokirjaston tunnusluvulla (PIN-koodilla). Lainaus ja palautus hoituvat automaattilla.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden toiminnan rahoitus järjestetään monikanavaisesti sekä kunnan että ulkoisten rahoituskanavien kautta. Painopistealueena on kulttuurin saavutettavuus ja tarjonta jokaiselle ikäryhmälle. Kulttuuripalveluihin kuuluu myös kotiseutumuseo Kniivilän toiminta. Kniivilän kotiseutumuseon toiminnan järjestäminen on perusteilla museotoimikunta. Toiminnan rahoitus järjestetään monikanavaisesti sekä kunnan että ulkoisten rahoituskanavien kautta. Kulttuuripalveluiden toiminta on ympärivuotista, joskin kesäkausi on kulttuurin osalta vilkkainta aikaa erilaisten vakiintuneiden tapahtumien myötä ja museon aukiolosta johtuen. Kniivilän kesäaukioloa pyritetään kesätyöläisten voimin. Yhteistyötä tehdään paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Kulttuuripalvelujen yhteyshenkilöt tekevät yhteistyötä kulttuurin tuottajien kanssa ja tiedottavat tapahtumista kattavasti kunnan nettisivuilla ja kunnan sosiaalisessa mediassa. Tavoitteena on saada kulttuurista kiinnostuneet kuntalaiset aktivoitumaan ja itseohjautuvasti tekemään Hailuodossa maan laadukkainta kulttuurityötä.

Vapaa sivistystyö

Vuolle opisto Oulusta toimii kansalais- ja musiikkiopistotoiminnasta vastaavana tahona. Kansalaisopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka järjestää koulutus-, kulttuuri-, ja harrastusmahdollisuuksia eri-ikäisille ihmisille. Pääsääntöisesti toiminta on tarkoitettu yli 16-vuotiaille. Poikkeuksena ovat lapsille ja nuorille suunnatut omat kurssit sekä musiikin yksilöopetukset 7-16-vuotiaille. Kansalaisopisto Hailuodon yhteyshenkilönä toimii vapaa-aikasihteeri. Toimintaa järjestetään peruskoulun, kirjaston ja liikuntahallin tiloissa. Kansalaisopiston kurssit ovat maksullista toimintaa.

Strategian painopiste: Aukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta palvelualueen tavoitteet	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Hailuodon yhtenäisperuskoulun oppilasmäärän lisääminen	Osallistutaan aktiivisesti kunnan maapolitiikan suunnitteluun.	Oppilasmäärät Raken- nuspaikkojen ja vuokra- asuntojen määrä Kuntaan muuttaneiden lapsiperheiden määrä
Laadukas perusopetus	Koulun opetusryhmät ja tilat antavat huippupuit- teet laadukkaalle perusopetukselle esiopetuk- sesta ysluokkaan. Osaava koulutettu henkilöstö	Henkilöstön pätevyys Henkilöstön täydennys- koulutus
Liikkumisen lisäämisen mahdol- listaminen, hyvien liikuntapalve- luiden tarjoaminen nykyisille ja mahdollisille uusille kuntalaisille	Olemassa olevien liikuntapaikkojen huolto, paran- taminen sekä uusien suunnittelu yhteistyössä Elinvoimainen saari – palvelualueen sekä paikal- listen toimijoiden kanssa	Palautteet Käyttäjätalastot
Koulun tilat tehokkaassa käy- tössä	Tiloja vuokrataan erilaiseen tarkoitukseen koulu- ajan ulkopuolella	Vuokratuotot
Lapsimäärän lisääminen var- haiskasvatuksessa	Vuokra-asuntojen lisääminen	Tulevissa ikäluokissa 2- 4lasta

Strategian painopiste: Aukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta palvelu-alueen tavoitteet	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyte- painopisteet (Kv 11.11.2025 § 57) <i>Kaiken ikäisiä asukkaita koskevat painopisteet</i> Omaehtoinen hyvinvoinnin edistäminen: liikkuminen, osallisuus, turvallinen asumis- ja elinympäristö. Luontolähtöinen hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys- ja järjestötoiminnan tavoitteellinen kehittäminen.	Hyvinvointisuunnitelman vuosiraportointi 2025 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2027 ja käytännön toimenpiteet
Hyvinvoiva oppilas	<i>Lapset ja nuoret; painopisteet</i> Lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistävän arjen hallinnan edistäminen. Hyvinvointia ja osallisuutta edistävä vapaa-aika ja ka-verisuhteet. Koulu yhteisöllisenä kasvualustana mahdollistaa oppilaiden ihmisenä ja kansalaisena kasvun.	
Hyvinvoiva nuori aikuinen ja työikäinen	<i>Nuoret aikuiset ja työikäiset; painopisteet</i> Heikoimmassa asemassa olevien tukeminen yhteistyössä yhteistyö- ja sidosryhmien kanssa. Luomalla uutta työtä. Sujuvan ja ihmisarvoisen arjen edistäminen. <i>Ikääntyneet; painopisteet</i> Yhteisöllisyys toteutuu arjen kohtaamisissa vapaa-ajalla ja kulttuuritoiminnoissa. Luontolähtöisen hyvinvoinnin vahvistaminen. Omaehtoisen psyykkisen ja fyysisen terveyden ja toimintakyvyn tukeminen.	
Hyvinvoiva ikääntynyt väestö	Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen toteuttaminen. (Kunnanhallitus HS2025 § 22) Strategiset tavoitteet, mittarit ja työnjako yhteistyön osa-alueilla: hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen, osallisuus ja järjestöyhteistyö, työllistymisen tukeminen, maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen, asuminen ja maankäyttö, sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistyö, asiointiliikenne ja kuljetuspalvelut, tiedolla johtaminen, TKI-yhteistyö, yhteinen edunvalvonta ja strateginen suunnittelu, varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin	Pohteen strateginen yhteistyösopimus päivitetty Pohteen ja kunnan operatiivisen yhteistyön, yhteistyöfoorumin ja kuntajohtaja -foorumin tulokset
Hyvinvointi säilyy ja lisäätty laadukkaiden kirjasto- palvelujen myötä Lukupiiritoiminta	Tapahtumien ja näyttelyiden järjestäminen Yhteisöllisen lukemisen edistäminen	Kirjaston kävijä-, lainaus- ja osallistujamäärät sekä asiakaspalaute
Liikkumisen lisääminen Kuntalaisten fyysinen ja psyykkinen hyvinvointi	Liikunnalliset tapahtumat ja testauspäivät hyvinvointiin liittyvät, erilaiset tapahtumat - luennot ja tempaukset - hyvinvointi- ja liikuntatiimin toiminnan aloittaminen uudelleen - uusia liikuntaryhmiä kaikki ikäluokat huomioiden	Palautteet, osallistujamäärät
Hyvinvoiva oppilas koulussa	Hyvinvointiasiat ovat osa koulun toiminta ja oppilashuoltoa	Kyselyt hyvinvointiin liittyen
Ikäihmisten saaminen liikuntapalveluihin	Mahdollinen kuljetusetu	Osallistujamäärä

Liikuntaneuvonnan ja elintapa-ohjauksen toiminnan kehittämisen	Liikuntatoimen yhteistyö Pohteen vastinparitoiminnassa sekä paikallisten hyvinvointiyrityksien kanssa	Osallistujamäärät
Kansalaisopistotoiminnan kurssit kaikelle kansalle	Kysytään säännöllisesti kuntalaisten toiveita kurssitarjoannasta	Kyselyt toiveista
Kansalaisopistotoiminnan kehittäminen	Kurssitarjonnan laajentaminen, mielipidekyselyt	Osallistujamäärät
Nuorisotoiminnan kehittäminen	Koululla tehtävä nuorisotyö, nuorten tapahtumatoiminta	Osallistujamäärä
Lasten ja nuorten harrastustoiminnan lisääminen	Harrastamisen Suomen-mallin jatkuminen	Tarjottavien kerhojen määrä, osallistujamäärä
Lapsisuhdeluvun parantaminen varhaiskasvatuksessa. Valssituki	Resurssilastenhoitaja: 1. Helpottaa sijaistusta varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja jatketussa hoidossa, sekä viikonloppuhoidossa. Jatkettu aukiolo. 2. Vähentää päiväkodin johtajan työaikaa sijaisten hankkimisprosessissa. 3. Resurssilastenhoitaja helpottaa päiväkotien OnnenSaaren isojen lasten ryhmän henkilöstötilannetta. Tuki saatu valtiolta. Lisäksi Valssi tuki 2025.	Osaava, riittävä henkilöstö, koko henkilökunta on koulutettu. Suhdeluku pienentynyt Tuen tarpeellisten määrä vähentynyt
Kaikille yhteinen ja turvallinen lähikoulu	Opetusryhmien koko pidetään hallittavina ja toimivana sekä laadukas oppilashuolto yhteistyössä Pohteen kanssa.	Tuki- ja erityisopetuksen tunnit ja koulunkäynnin ohjaajien tuki. Oppilashuoltohenkilöstön resurssin mitoitus.
Paikallisen kulttuuritietoisuuden vaaliminen	Osallistetaan paikalliset järjestöt ja yhdistykset sekä ihmiset toimimaan aktiivisesti kulttuuriperinnön siirtäjinä. Hailuodossa Oulu- Hailuoto2026 tapahtumat Vuoden liikunta/ kulttuuriteon esiin nostaminen.	Tapahtumien säännöllisyys ja jatkuvuus.
Oppimisen tuen jalkauttaminen	Erityisopetuksen kohdentaminen tukea tarvitseville	Valtakunnallinen suositus erityisopetuksesta 0,122 h oppilasta kohden

Talouden tunnusluvut

LT 60 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	TP 2024	KS 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	124 108	133 170	86 783	-34,8	65 250	65 250
TOIMINTAKULUT	-2 430 803	-2 435 073	-2 522 813	3,6	-2 522 813	-2 522 813
TOIMINTAKATE	-2 306 695	-2 301 903	-2 436 030	5,8	-2 457 563	-2 457 536

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa järjestetään kotien ja varhaiskasvatuksen/perusopetuksen teematapaamisia, vanhempainiltoja sekä kyselyjä. Arjen toiminnassa huomioimme lasten ja nuorten osallisuuden osana toimintakulttuuria. Tarjoamme varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa valinnan mahdollisuuksia, mikä tuo lapsille ja nuorille osallisuuden kokemuksen. Osallisuutta tukevat säännölliset varhaiskasvatuskeskustelut, tavoitekeskustelut ja vanhempainvartit koulussa. Vanhempainyhdistyksen toiminta on mukana koulun tapahtumien järjestämisissä. Koulussa toimii lisäksi aktiivinen oppilaskunta. Säännöllinen kokousrakenne varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja kaikkien sivistystoimijoiden kesken sekä tiimi-, suunnittelu- ja kehityskeskustelut tarjoavat osaltaan henkilöstölle rakentavan vaikuttamiskanavan.

Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntaa kuulemme ja tuemme aktiivisesti osallistumista päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto järjestää kyselyjä koululaisille ja nuorisotila Luukulla käyville nuorille, mm. nuorisotilan kehittämisestä sekä viihtyvyyden lisäämisestä.

Toiminnan riskit 2026

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut ovat riskienhallintasuunnitelmassa ja riskienhallinnan arvioinneissa on riskeistä painavimpana noussut esille haavoittuva henkilöstörakenne sekä yllättävät ja poikkeukselliset tilanteet. Henkilöstövaje ja sijaisten puute ovat haasteina kaikissa palvelualueen toimintayksiköissä.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimpiä ovat vielä alkuvuoden aikana infrastruktuurin häiriöt. Tähän on tulossa vuoden 2026 aikana muutos, kun kiinteä yhteys saaren ja mantereen välillä valmistuu.

Vahinkoriskeistä suurimpia ovat työtaturmat sekä kuljetuksiin, liikkumiseen ja liikenteeseen liittyvät riskit. Näiden riskien seurauksina tiivistetyt ovat turvallisuusriskit, taloudelliset seuraukset ja henkilöstön uupuminen.

Päätösvaikutusten arviointi vuodelle 2026

Varhaiskasvatuksen ja yhtenäisen peruskoulun toimintaan vaikuttaa Hailuodon kunnassa syntyneiden määrä ja tänne muuttavien perheiden lasten määrä.

Hailuodon kunnan asuntopolitiikalla ja maankäytön suunnittelulla voidaan vaikuttaa positiivisesti tänne muuttavien perheiden lisääntymiseen ja sitä kautta varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen palvelujen säilymiseen. Syntyvyyden lisääntyminen on myös toivottava asia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelujen pysyvyyden kannalta. Lasten määrän vähentyminen näkyy ensimmäisenä varhaiskasvatuksessa ja myöhemmin peruskoulussa.

Varhaiskasvatus syntyneiden ja muuttaneiden lasten määrä. Perusopetus todellisen lasten määrän mukaan (Tilastokeskus 9.10.2025).

Syntyneet Hailuoto	2024	2023	2022	2021	2020	2019
	1	4	5	2	2	4

Lukuvuodet	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
1-vuotiaat	2	4	3	3	3
2-vuotiaat	3	4	6	6	6
3-vuotiaat	5	5	7	7	7

Varhaiskasvatus 1-vuotiasta esiopetukseen. Perusopetus 1-9-luokat. Kokonaismäärässä mukana esioppilaat. Perusopetuksen ryhmäkoot vuosille 2025-2031

Lukuvuodet	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
1.-2. - luokka	20	14	6	4	7
3.-4. -luokka	15	15	23	17	6
5.-6. luokka	20	19	16	15	20
7. -luokka	6	12	8	11	5
8. -luokka	10	6	12	8	11
9.- luokka	10	10	6	12	8
Yhteensä	81	79	71	67	57

Lukuvuoden 2027-28 alkaessa joudutaan miettimään 1.–2. -luokan kohdalla uudelleen ryhmittelyä. Tämän tilanteen voisi esimerkiksi ratkaista siten, että esiopetusikäiset oppilaat tulevat mukaan 1.–2.- luokkaan. On varmaan mietittävä myös yhteistyötä naapurikaupungin kanssa siten, että Hailuoto kustantaa esimerkiksi koulukuljetuksen, mikäli oppilas haluaa tulla pieneen ja idylliseen kouluun.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärä syntyvyyden mukaan tulee vähenemään, mutta uusien vuokra-asuntojen myötä lapsimäärä todennäköisesti tulee lisääntymään. Myös kaavoituksella tulee olemaan positiivista merkitystä lapsimäärään. Tällä hetkellä (v. 2025) on jo ollut kysyntää varhaiskasvatukseen ja kunnassa vapaana olevista asunnoista.

Osallisuus ja vaikuttaminen 2026

Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa järjestetään kotien ja varhaiskasvatuksen/perusopetuksen teematapaamisia, vanhempainiltoja sekä kyselyjä. Arjen toiminnassa huomioimme lasten ja nuorten osallisuuden osana toimintakulttuuria. Tarjoamme varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa valinnan mahdollisuuksia, mikä tuo lapsille ja nuorille osallisuuden kokemuksen. Osallisuutta tukevat säännölliset varhaiskasvatuskeskustelut, tavoitekeskustelut ja vanhempainvartit koulussa. Vanhempainyhdistyksen toiminta on mukana koulun tapahtumien järjestämisissä. Koulussa toimii lisäksi aktiivinen oppilas-kunta. Säännöllinen kokousrakenne varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja kaikkien sivistystoimijoiden kesken sekä tiimi-, suunnittelu- ja kehityskeskustelut tarjoavat osaltaan henkilöstölle rakentavan vaikuttamiskanavan.

Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntaa kuulemme ja tuemme aktiivisesti osallistumista päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto järjestää kyselyjä koululaisille ja nuorisotila Luukulla käyville nuorille, mm. nuorisotilan kehittämisestä sekä viihtyvyyden lisäämisestä.

Toiminnan riskit 2026

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen riskienhallintasuunnitelmassa ja riskienhallinnan arvioinneissa riskeistä painavimpina ovat nousseet strategisena riskinä haavoittuva henkilöstörakenne sekä yllättävät ja poikkeukselliset tilanteet. Henkilöstövaje ja sijaisten puute ovat haasteina kaikissa palvelualueen toimintayksiköissä.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimpiä ovat vielä alkuvuoden aikana infrastruktuurin häiriöt. Tähän on tulossa vuoden 2026 aikana muutos, kun kiinteä yhteys saaren ja mantereen välillä valmistuu.

Vahinkoriskeistä suurimpia ovat työtapaturmat sekä kuljetuksiin, liikkumiseen ja liikenteeseen liittyvät riskit. Näiden riskien seurauksina tiivistetysti ovat turvallisuusriskit, taloudelliset seuraukset ja henkilöstön uupuminen.

Päätösvaikutusten arviointi vuodelle 2026

Varhaiskasvatuksen ja yhtenäisen peruskoulun toimintaan vaikuttaa Hailuodon kunnassa syntyneiden määrä ja tänne muuttavien perheiden lasten määrä.

Hailuodon kunnan asuntopolitiikalla ja maankäytön suunnittelulla voidaan vaikuttaa positiivisesti tänne muuttavien perheiden lisääntymiseen ja sitä kautta varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen palvelujen säilymiseen. Syntyvyyden lisääntyminen on myös toivottava asia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelujen pysyvyyden kannalta. Lasten määrän vähentyminen näkyy ensimmäisenä varhaiskasvatuksessa ja myöhemmin peruskoulussa.

Varhaiskasvatus syntyneiden ja muuttaneiden lasten määrä. Perusopetus todellisen lasten määrän mukaan (Tilastokeskus 9.10.2025).

Syntyneet Hailuoto	2024	2023	2022	2021	2020	2019
	1	4	5	2	2	4

Lukuvuodet	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-31
1-vuotiaat	2	4	3	3	3	
2-vuotiaat	3	4	6	6	6	
3-vuotiaat	5	5	7	7	7	

4-vuotiaat	4	3	7	8	8	
5-vuotiaat	4	2	5	7	8	
Esikoulu	4	2	2	5	4	
1. luokka	10	4	2	2	5	4
2. luokka	10	10	4	2	2	5
3. luokka	5	10	10	4	2	2
4. luokka	11	5	10	10	4	2
5. luokka	8	11	5	10	10	4
6. luokka	12	8	11	5	10	10
7. luokka	6	12	8	11	5	10
8. luokka	10	6	12	8	11	5
9. luokka	9	10	6	12	8	11
Yhteensä oppilaita	81	79	71	72	57	53

Varhaiskasvatus 1-vuotiaista esiopetukseen. Perusopetus 1-9-luokat. Kokonaismäärässä mukana esioppi-laat. Perusopetuksen ryhmäkoot vuosille 2025-2031

Lukuvuodet	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
1.-2. – luokka	20	14	6	4	7
3.-4. -luokka	15	15	23	17	6
5.-6. luokka	20	19	16	15	20
7. -luokka	6	12	8	11	5
8. -luokka	10	6	12	8	11
9.- luokka	10	10	6	12	8
Yhteensä	81	79	71	67	57

Lukuvuoden 2027-2028 alkaessa joudutaan miettimään 1.–2. -luokan kohdalla uudelleen ryhmittelyä. Tämän tilanteen voisi esimerkiksi ratkaista siten, että esiopetusikäiset oppilaat tulevat mukaan 1.–2.- luokkaan. On varmaan mietittävä myös yhteistyötä naapurikaupungin kanssa siten, että Hailuoto kustantaa esimerkiksi koulukuljetuksen, mikäli oppilas haluaa tulla pieneen ja idylliseen kouluun.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärä syntyvyyden mukaan tulee vähenemään, mutta uusien vuokra-asuntojen myötä lapsi-määrä todennäköisesti tulee lisääntymään. Myös kaavoituksella tulee olemaan positiivista merkitystä lapsimäärään. Tällä hetkellä (v. 2024) on jo ollut kysyntää varhaiskasvatukseen ja kunnassa vapaana olevista asunnoista

6 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelma						
Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 532 509	1 486 216	1 373 103	-7,6	1 279 670	1 283 170
Myyntituotot/Liikevaihto	529 824	556 300	510 732	-8,2	515 732	520 732
Maksutuotot	45 548	64 860	22 210	-65,8	23 210	24 210
Tuet ja avustukset	156 066	83 850	126 133	50,4	27 100	24 600
Muut toimintatuotot	801 071	781 206	714 028	-8,6	713 628	713 628
Vuokratuotot	784 251	781 006	713 428	-8,7	713 428	713 428
Muut tuotot	16 820	200	600	200,0	200	200
TOIMINTAKULUT	-4 541 599	-4 693 302	-4 877 212	3,9	-4 671 979	-4 624 514
Henkilöstökulut	-2 414 508	-2 411 657	-2 448 123	1,5	-2 299 816	-2 323 054
Palkat ja palkkiot	-1 983 091	-1 965 181	-2 001 825	1,9	-1 878 613	-1 897 598
Henkilösivukulut	-431 417	-446 476	-446 297	0,0	-421 203	-425 457
Eläkekulut	-393 863	-396 148	-388 581	-1,9	-367 084	-370 758
Muut henkilösivukulut	-37 554	-50 328	-57 716	14,7	-54 118	-54 699
Palvelujen ostot	-1 023 835	-1 224 010	-1 306 494	6,7	-1 244 238	-1 163 864
Asiakaspalvelujen ostot	-73 447	-66 050	-104 850	58,7	-73 850	-73 850
Muiden palvelujen ostot	-950 388	-1 157 960	-1 201 644	3,8	-1 170 388	-1 090 014
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-871 180	-873 206	-835 705	-4,3	-841 365	-850 965
Ostot tilikauden aikana	-871 180	-873 206	-835 705	-4,3	-841 365	-850 965
Avustukset	-152 006	-120 500	-212 500	76,3	-212 500	-212 500
Avustukset kotitalouksille	-22 684	-22 500	-22 500	0,0	-22 500	-22 500
Avustukset yhteisöille	-129 323	-98 000	-190 000	93,9	-190 000	-190 000
Muut toimintakulut	-80 070	-63 929	-74 391	16,4	-74 061	-74 131
Vuokratulut	-47 245	-58 428	-67 250	15,1	-66 920	-66 990
Muut kulut	-32 825	-5 501	-7 141	29,8	-7 141	-7 141
TOIMINTAKATE	-3 009 090	-3 207 086	-3 504 109	9,3	-3 392 309	-3 341 344
Verotulot	2 003 215	2 375 000	2 334 000	-1,7	2 360 000	2 434 000
Valtionosuudet	1 213 980	1 401 514	1 345 020	-4,0	1 345 020	1 345 020
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 353	-13 900	-13 500	-2,9	-13 500	-13 500
Korkotuotot	10 426	4 000	4 000	0,0	4 000	4 000
Muut rahoitustuotot	2 955	3 600	2 500	-30,6	2 500	2 500
Korkokulut	-14 856	-16 500	-15 000	-9,1	-15 000	-15 000
Muut rahoituskulut	-3 878	-5 000	-5 000	0,0	-5 000	-5 000
VIOSIKATE	202 752	555 528	161 411	-70,9	299 211	424 176
Poistot ja arvonalentumiset	-459 708	-437 827	-431 745	-1,4	-428 948	-423 609
Suunnitelman mukaiset poistot	-459 708	-437 827	-431 745	-1,4	-428 948	-423 609
Tilikauden tulos	-256 956	117 701	-270 334	-329,7	-129 737	567
Tilinpäätössiirrot	88 327	88 327	88 327	0,0	88 327	88 327
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	88 327	88 327	88 327	0,0	88 327	88 327
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-168 629	206 028	-182 007	-188,3	-41 410	88 894

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloina.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pää- omaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen vuodelle 2026 arvioidaan olevan 1 373 103 €. Tuotoissa tapahtuu -7,6 %:n lasku edellisen vuoden talousarvioon.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2026 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan -4 877 212 €. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostuvat henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2026 arvioidaan olevan 2 448 123 €. Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Henkilöstökulut kululajeittain	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS 2028
Palkat ja palkkiot	-1 983 091	-1 965 181	-2 001 825	1,9	-1 878 613	-1 897 598
Vakinaisten palkat ja palkkiot	-1 349 896	-1 450 077	-1 430 172	-1,4	-1 467 984	-1 486 078
Sijaisten palkat ja palkkiot	-67 140	-59 780	-80 154	34,1	-80 268	-80 384
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-309 114	-254 044	-316 394	24,5	-156 069	-157 951
Työllistämistuella palkatut	-73 845	-25 911		-100,0		
Erilliskorvaukset	-31 986	-37 436	-39 282	4,9	-39 708	-40 141
Lomarahat	-95 511	-94 871	-90 354	-4,8	-86 615	-87 574
Luottamushenkilöiden palkkiot	-56 152	-48 630	-50 800	4,5	-53 300	-50 800
Kokouspalkkiot	-6 695					
Työkorvaukset, tekijänoikeuspa	-2 870	-4 442	-5 000	12,6	-5 000	-5 000
Muut palkkiot ulkopuolisille	-675	-650	-1 000	53,8	-1 000	-1 000
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-9 005					
Sairausvakuutuskorvaukset	17 842	10 660	11 331	6,3	11 331	11 331
Tapaturmakorvaukset	1 955					
Henkilösivukulut	-431 417	-446 476	-446 297	0,0	-421 203	-425 457
Eläkekulut	-393 863	-396 148	-388 581	-1,9	-367 084	-370 758
KuEl-palkkaperusteinen maksu	-304 031	-331 567	-334 538	0,9	-313 041	-316 715
KuEl-tasausmaksu	-67 228	-64 581	-54 043	-16,3	-54 043	-54 043
VaEl-maksu	-21 192					
Jaksotetut eläkekulut	-1 412					
Muut henkilösivukulut	-37 554	-50 328	-57 716	14,7	-54 118	-54 699
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-22 477	-34 182	-34 826	1,9	-32 696	-33 026
Työttömyysvakuutusmaksut	-5 092	-2 691	-5 281	96,3	-4 943	-5 000
Tapaturmavakuutusmaksut	-10 357	-11 534	-11 739	1,8	-10 988	-11 116
Taloudellinen tuki	-552	-1 921	-5 869	205,5	-5 492	-5 557
Jaksotetut sosiaalivakuutusmak	925					
Henkilöstökulut yhteensä	-2 414 508	-2 411 657	-2 448 123	1,5	-2 299 816	-2 323 054

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmanmukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Vuosikate

Vuoden 2026 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 161 411 €. Vuosikate laskee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 448 617 €. Vuosikate asukasta kohden on 175 €/asukas (vuonna 2025 655 €/asukas).

Rahoitustuotot ja –kulut

Korkokulujen arvioidaan toteutuvan 15 000 € suuruisena.

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 § 9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 § 51) mukaisesti.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan -270 334 €. Poistoeron vähentämisen jälkeen tilikauden alijäämä on -182 007 €.

Verotulot

€	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS2028
Kunnan tulovero	1 498 541	1 871 000	1 815 000	-3,0	1 835 000	1 903 000
Kiinteistövero	403 556	405 000	404 000	-0,2	404 000	404 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	101 118	99 000	115 000	16,2	121 000	127 000
Verotulot	2 003 215	2 375 000	2 334 000	-1,7	2 360 000	2 434 000

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2026 on arvioitu 2 334 000 €. Verotuloarvio vuodelle 2026 asukasta kohti laskettuna on 2531 €.

Veroprosentit			
	2024	2025	2026
Tulovero	7,9	8,9	8,9
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
maapohja yleinen		1,30	1,30
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,51	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilittävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosiakohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtionosuusjärjestelmässä. Kilpailukyky sopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohdullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat osa laajempaa valtionapujen järjestelmää.

€	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%	TS 2027	TS2028
Valtionosuudet	1 213 980	1 401 514	1 345 020	-4,0	1 345 020	1 345 020

Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2026 on arvioitu 1 345 020 €. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakkollista valtionosuuslaskelmaa käyttäen. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 1459 €.

Investointi- ja rahoitusosa

7.1 Investoinnit

Kunnanhallitus 21.10.2025 § 184.

Rakennetunniste		ACT 2025	ACT 2026	TA 2026	Muu- tettu TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
2L8702 - Koulukeskuksen julkisivujen huoltomaalaus									
2LA	Investointihankinnat			50 000		0	0	0	0
2L8691 - Päiväkodin aita									
2LA	Investointihankinnat								
2L8670 - Marjaniemen yleisö-wc									
2LA	Investointihankinnat			30 000		0	0	0	0
2L8689 - Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus									
2LA	Investointihankinnat			25 000		100 000	0	0	0
2L8698 – Liikuntapuisto									
2LA	Investointihankinnat	85 799							
2LY	Investointiavustukset valtiolta	-19 200							
2L8697 - Pväkodin piha									
2LA	Investointihankinnat	18 144		20 000		0	0	0	0
2LY	Investointiavustukset valtiolta	-8 700		-5 800		0	0	0	0
2L8700 - Marjaniemen asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen									
2LA	Investointihankinnat	2 461		120 000		0	0	0	0
2L8701 - Liikuntahallin käyttövesiputkiston uusiminen									
2LA	Investointihankinnat			30 000		0	0	0	0
2L8703 - Kirjaston ilmanvaihdon parantaminen									
2LA	Investointihankinnat			0		20 000	0	0	0
2L8704 - Kesk.AK-alue kadut ja kun.tek1									
2LA	Investointihankinnat			150 000		150 000	0	0	0
2L10000 – Investoinnit									
2LA	Investointihankinnat	465 991		425 000		270 000	0	0	0
2LC	Investointimyyntit	-727							
2LY	Investointiavustukset valtiolta	-47 643		-5 800		0	0	0	0

Investoinnit 2026

Koulukeskuksen julkisivujen huoltomaalaus -50 000 €

Koulun julkisivuja ei ole maalattu vielä kertaakaan vuoden 2013 valmistumisen jälkeen. Kirjaston julkisivut on huoltomaalattu viimeksi vuonna 2017. Päiväkodin julkisivujen maalipinnat ovat oletettavasti vuodelta 2014, jolloin päiväkodin laajennusosa on valmistunut.

Koulun, kirjaston ja päiväkodin julkisivujen puuosien sekä kirjaston ikkunapuitteiden maalipinnat alkavat olla huoltomaalauksen tarpeessa varsinkin säärasitettuihin kohdin. Puuosien säännöllinen huoltomaalaus pidentää niiden teknistä käyttöikää. Mikäli huoltomaalauksia ei toteuteta, julkisivujen puuosia voidaan joutua paikoitellen uusimaan tulevaisuudessa lahoaurioitumisen vuoksi.

Investoinnin poisto-aika on 10 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisensa kiinteistö-päällikkö.

Marjaniemen yleisö-wc -30 000 €

Marjaniemen satama-alueen julkisten palveluiden kehittämiseksi on selkeä tarve. Investointisumma osoitetaan esteettömän julkisen WC:n suunnittelun, toteutuksen, ylläpidon ja huollon toteuttamiseksi. Julkista, esteetöntä WC:tä varten on aiemmin hankittu WC-kontti, joka sijoitetaan yksikerroksisen, harjakattoisen, eristämättömän, puurunkoisen talousrakennuksen sisään.

Uudisrakentaminen toteutetaan Hailuodon kunnan rakennusjärjestyksen, Suomen rakentamislain (751/2023) mukaisen rakennusmääräysten ja alueella voimassa olevien asemakaavamääräysten vaatimalla tavalla. Rakennus liitetään Hailuodon vesihuolto Oy:n vesi- ja viemäriverkostoon sekä Elenia Oy:n sähköverkkoon.

Investoinnin poistoaika on 15 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja ja hänen sijaisenaan maankäytönsuunnittelija.

Keskustan AK alueen katujen saneeraus (vanha rakennuskaava-alue) -25 000 €

Keskustan nykyisen rakennuskaava-alueen kadut ovat päällystämättömiä. Kadut kuoppaantuvat nykyisillä liikennemäärilläkin varsin pian. Katujen säännöllisiltä käyttäjiltä on tullut palautteita kuoppaisuudesta.

Kadut on lanattu kaksi kertaa vuodessa, lähtökohtaisesti toukokuussa ja syyskuussa. Välillä katuja on jouduttu lanoamaan useamman kerran vuodessa. Lisäksi kadut suolataan keväällä pölyämisen vähentämiseksi. Kaduille on paikoin lisätty mursketta muutaman vuoden välein, viimeksi Sintantien alkupäähän syksyllä 2024.

Keskustan tulevan asemakaava-alueen nykyisille kaduille esitetään rakennettavaksi kestopäällyste (asfaltti). Päällystäminen lisää katujen käytön sujuvuutta ja turvallisuutta sekä kaava-alueen viihtyisyyttä. Lisäksi päällystäminen vähentää kuoppaisuuden aiheuttamaa ajoneuvojen vaurioitumisriskiä. Toteutuessaan päällystäminen vähentää myös katujen kesäkauden yllä- ja kunnossapitokustannuksia.

Määräraha varataan nykyisten katujen saneerauksen suunnitteluun ja kilpailutukseen (v. 2026) sekä saneeraamiseen ja päällystämiseen (v. 2027).

Investoinnin poistoaika on 15 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Liikuntapuisto - €

Hailuodon liikuntapuiston rakentaminen; luistelun alueen ja yleisurheilukentän alueen perustaminen ja kehittäminen. Liikuntapuistoon tulee asfaltoitu kenttä, jossa talvisin on jääkiekkokaukalo ja lisäluistelun alue. Kesäisin alueella on tenniskenttä, katukorisenttä, ulkosäilyalue ja minigolfrata. Alue on kaikille avoin ja esteetön liikuntapaikka. Urheilukentälle hankitaan tekonurmi nykyisen hiekkakentän tilalle. Avustuksen käyttöaika 1.1.2024-31.12.2026. Ei investointimenoja 2026. (Hallinnon vastaanottamat investointitiedot 28.10.2025)

Investoinnin tasapoistoaika 20 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa päiväkodinjohtaja ja hänen sijaisenaan rehtori.

Päiväkodin piha -14200 €

Päiväkodin piha-alueen turvallisuus kaipaa päivitystä. Hailuodon lasten leikkipuisto, joka lisää myös perheiden viihtyvyyttä ja mahdollista muuttovirtaa Hailuotoon. Päiväkodin lapset tarvitsevat piha-alueen, joka tarjoaa monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Hankkeessa uudistetaan päiväkodin piha kokonaisuudessaan.

Piha-alueelta poistetaan iso mäki ja sen tilalle tuodaan lasten liikkumista tukeva leikkipaikkalaite sekä pieni pelikenttä. Uusi talven pulkkamäki tehdään luonnon- ja aurauslumesta jääluistelun alueen viereen päiväkodin taakse palvelun tar-

joajan toimesta. Vanha kiipeilyteline ja liukumäki peruskorjataan ja maalataan. Piha-alueelle rakennetaan pyöräilyrata, joka ulottuu pihan päästä päähän luonnonmukaiselle metsäalueelle, rata rakennetaan hyödyntäen esim. soraa tai haketta. Talvella radalla on valaistu hiihtolatu (Suomen lyhin valaistu latu).

Piha-alueen viher- ja asfalttialueita muokataan hyödyntäen pihasuunnittelijan palveluita. Pihalle on rakennettu kasvihuone ja sitä varten tarvittavat perustukset. Kasvihuone ollut käytössä kesän 2025 ja siellä mm. kasvanut marjoja, kurkkuja, tomaatteja, herneitä, porkkanoita sekä kukkia. Syötävät tuotteet käytetty lasten herkkuihin ja välipaloihin.

Päiväkodin pihasta ja aidasta on tehty päivitetty toteuttamissuunnitelma, koska päiväkotitoiminta on pystynyt hyödyntämään aiempaa välineistöä niitä huoltamalla.

Hankkeelle on haettu avustusta 97 000 € kokonaiskustannuksilla. Avustusta on myönnetty 29 000 €. Avustuksen käyttöaika 1.1.2024-31.12.2026.

Investoinnin tasapoisto 10 - 15 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa päiväkodinjohtaja ja hänen sijaisenaan rehtori.

Marjaniemen asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen -120 000 €

Marjaniemen asemakaavan kaava-alueen kunnallistekniikan (vesi- ja viemäröinti, hulevedet, sähkö- ja tietoliikennekaapelit, kaava-alueiden tiet) suunnittelu sekä kaavan toteuttamisen käynnistäminen yhteistyössä Hai-luodon Vesihuolto Oy:n kanssa.

Investointi toteuttaa kuntastrategian painopistettä Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua toteuttava maapolitiikka. Asemakaavassa 5000 m³ lisärakentamismahdollisuus vapaa-ajan asunnoille, palveluille sekä uudiskohteille, joista suurin työnimellä "eko-hotelli" 2700 m³. Investoinnin tasapoistoaika on 15 vuotta.

Investoinnin poistoaika on 15 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja ja hänen sijaisenaan tekninen johtaja.

Liikuntahallin käyttövesiputkiston uusiminen -30 000 €

Liikuntahallin alkuperäiset kupariset käyttövesiputket ovat teknisen käyttöikänsä lopulla. Toistaiseksi putkistossa on tapahtunut vain yksittäinen pienimuotoinen vuoto.

Mikäli käyttövesiputkistoa ei uusita, vuotojen oletetaan lisääntyvän tulevaisuudessa putkiston ikääntyessä. Suuremmat vuodot voivat aiheuttaa kosteusvaurioita rakenteisiin.

Käyttövesiputkistojen uusimisen ajankohta tarkentuu kiinteistölle teetetävässä kuntoarviossa. Uusimisen kustannusarvio tarkentuu suunnittelun yhteydessä.

Investointien poistoaika on 30 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Keskusta AK kadut ja kunnallistekniikka, vaihe I -150 000 €

Investointi käsittää keskustan tulevan asemakaava-alueen laajentumiseen liittyvien uusien katujen ja kunnallistekniikan rakentamisen suunnittelun. Suunnittelukustannukset ovat arviolta 8 % rakentamiskustannuksista.

Kuntaan tarvitaan lisää rakennuspaikkoja, jotta tavoiteltu asukasmäärän lisääntyminen toteutuu. Rakennuspaikkoja varten on rakennettava kunnallistekniikka ja uusia katuja.

Investoinnin poistoaika on 15 vuotta.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

8 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	TALOUSARVIO 2025	TALOUSARVIO 2026	TALOUSARVIO 2027	TALOUSARVIO 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	610 028	161 411	299 211	424 176
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät				
TOIMINNAN RAHAVIRTA	610 028	161 411	299 211	424 176
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-305 000	-425 000	-270 000	
Rah.osuudet investointimenoihin	31 300	5 800		
Pysyvien vastaavien luovutustulot				
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-273 700	-419 200	-270 000	
Toiminnan ja invest. rahavirta	336 328	-257 789	29 211	424 176
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset	20 000	20 000	20 000	20 000
Antolainasaam.vähennykset	20 000	20 000	20 000	20 000
Lainakannan muutokset	-205 422	-200 160	-130 160	-100 160
Pitkäaik.lainojen lisäys	100 000			
Pitkäaik.lainojen vähennys	-305 422	-200 160	-130 160	-100 160
Lyhytaik.lainojen muutos				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var.ja po:n muut				
Saamisten muutos				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-185 422	-180 160	-110 160	-80 160
RAHAVAROJEN MUUTOS	150 906	-437 949	-80 949	344 016

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

Tytäryhteisöt

9 HAILUODON VESIHUOLTO OY

Yhtiön perustehtävä

Yhtiön perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön toisena perustehtävänä on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemäröintiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiölle kuuluu laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan, viranomaisten, asiantuntijaorganisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Marjaniemen uuden vedenottamon käyttöönotto 2025 aikana lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden riittävyyden kaikissa tilanteissa.

Marjaniemen uuden vedenottamon käytössä on huomioitu jo suunnitteluvaiheessa varautuminen erityistilanteisiin, varavedenoton järjestämiseen vedenottamolta ja palovedenottoon. Tällä pyritään vastaamaan kohonneeseen valmiustarpeeseen omistajaohjauksen (Hailuodon kunta) vaatimusten mukaisesti.

Yhtiön toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön tavoitteena on perustehtävästään huolehtiminen ja toiminnallisesti tämä tarkoittaa laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpitoa ja tarkkailua. Laitoksen on oltava toiminnassa myös poikkeustilanteissa. Riskienarviointi- ja varautumissuunnitelma on terveysviranomaisen hyväksymä asiakirja 30.8.2019. (OUKA/6736/14.05/2019). Tämä asiakirja on nyt tarkastelussa ja päivitettävänä. Se tulee osaksi WSP – järjestelmää. Varautumis- ja riskienarviointisuunnitelma ja sen käyttäminen on yksi osa laitoksen toiminnallisuuden varmistamista. Toiminnallisuuden varmistaminen vaatii lisäksi jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kunnan, viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden välillä.

Vesihuoltolaitosta valvovia viranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja laitoksen hankkiman raakaveden laatua laitospohjaisen vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti, jonka päivittäminen tehdään varautumis- ja riskienarviointisuunnitelmaan tukeutuen nyt 2025 aikana.

Pohjavesien pinnankorkeuden tarkkailu suoritetaan ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti Hyypän ja Marjaniemen pohjavesialueella. Marjaniemessä tarkkailupisteet automatisoidaan, Hyypän alueella niitä on käytössä 3 kpl. Vuoden 2026 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat em. seikkoihin.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vesimaksuja on korotettu kahtena edellisenä vuonna tuntuvasti. Vaikka taloustilanne on kireä, yhtiö pystyy nykyisellä tulo- ja kulu- rakenteella kattamaan toiminnan kulut ja tuottamaan hienoista voittoa. Tämä kuitenkin edellyttää talouden jatkuvaa seurantaa ja toiminnan oikeanlaista järjestämistä.

Marjaniemen uuden vedenottamon valmistuttua hankkeen kulut poistetaan taseessa poisto-ohjelman mukaisesti. Vuoden 2025 poistoihin tämä hanke ei vaikuta, vaan poistojen määrä pysyy jokseenkin edellisten vuosien tasolla ja on noin 80 000 €. Uuden vedenottamon vaikutus poistojen määrään on noin 10 000 €/ (40 v – tasapoisto).

Talous- ja investointisuunnitelma vuodelle 2026

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vuoden 2026 talousarviossa yhtiön liikevoitoksi on arvioitu n. 9 000 €.

Liikevaihdon on arvioitu olevan noin 368 000 € vuonna 2026.

Marjaniemen pohjavedenottamon lopullinen kustannus on noin 53 0 000 €, josta ulkopuolinen rahoitusosuus on 80 000 €. Tätä lainaa on lyhennetty 20 000. Korkokuluissa on säästetty huomattavasti, kun hanketta on viety hitaasti eteenpäin omarahoitteisena. Kustannussäästöt ovat pitkällä aikavälillä huomattavat. Tämä helpottaa yhtiön talouden järjestämistä nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

Talous- ja investointisuunnitelma vuosille 2027 – 2028

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Budjetin tulopuolella vesimaksujen korottaminen 1 %:lla vuodessa riittää pitämään yhtiön toiminnallisen tuloksen nollassa.

Investoinneissa Marjaniemen uuden pohjavedenottamon jälkeen on vuorossa vanhan laitostekniikan ja laitosautomaation saneeraukset ensin Keskikylän paineenkorotusasemalla ja tämän jälkeen Ojakylän pohjavesilaitoksella. Karkea arvio investoinneista on luokkaa 100 000 € seuraavan 4 vuoden aikana.

Yhtiön hallinto

Sanna Sipilä, pj.

Paavo Sipola, vpj.

Leena Luoma-aho, jäsen

Ossi Suomela, jäsen

Mikko Mäkelä, varajäsen

Jouni Marjaniemi, toimitusjohtaja